

राजनीतिक दलहरु नागरिक माभक्त जान होडबाजी

काठमाडौं - गत निर्वाचनको दौरान भएको निर्वाचनमा स्वतन्त्र र नयाँ दलहरूको उदयले आफ्नो अस्तित्व नै संकटमा परेको आँकलन पुराना दलहरू गरेका छन । यसै कारण पनि पुराना दलहरु अहिले जनताका माभक्त जानु पर्ने मानसिकताले विभिन्न अभियानहरु संचालन गर्ने होडबाजीमा जुटेको छ ।

नेपाली कांग्रेस 'समुदायमा कांग्रेस' नामको अभियान लिएर 'ग्रास लेभल'मा प्रवेश गर्ने तयारीमा रहेको छ । कांग्रेसले देशभरका ६ हजार ७४३ वटै वडामा यो अभियान चलाउन आरम्भ गरेको छ । यसका लागि केन्द्रीय स्तरका नेताहरू गाउँ-गाउँ पुग्ने क्रममा रहेको जनाइएको छ ।

कांग्रेसले तीनै तहका सरकारसँग जनताका अपेक्षा, सुभाब, गुनासो सुन्ने उद्देश्यले अभियान चलाउन लागेको जनाएको छ । जनताबाट प्राप्त सुभावलाई कार्यान्वयनका लागि अग्रसरता लिने, पार्टी प्रतिपक्षमा रहेका ठाउँमा पार्टीका तर्फबाट समाधानका लागि

बाँकी अन्तिम पातोमा

बेटी पढाऊ, बेटी बचाऊ कार्यक्रममा भ्रष्टाचार पुष्टि

काठमाडौं - मधेश प्रदेशको 'बेटी पढाऊ, बेटी बचाऊ' कार्यक्रमअन्तर्गत साइकल खरिदमा भ्रष्टाचार भएको पुष्टि भएको छ । विशेष अदालतले साइकल खरिदमा भ्रष्टाचार भएको ठहरसहित दुई जनालाई कैद सजायको फैसला गरेको छ ।

विशेष अदालतका अध्यक्ष न्यायाधीश टेकनारायण कुँवर, न्यायाधीश तेजनारायण सिंह र न्यायाधीश मुरारीबाबु श्रेष्ठको इजलासले साइकल खरिदमा भ्रष्टाचार भएको भन्दै दुई जनालाई दोषी ठहर गरेको प्रवक्ता एवं उपरजिस्ट्रार धनबहादुर कार्कीले

वताए । अदालतले प्रदेश सचिव यामप्रसाद भुसाल र सि.डि.ई. भगवान भालाई दोषी ठहर गर्दै कैद र जरिवानाको सजाय तोकेको हो । उनीहरूलाई तीन महिना कैद र १० हजार रुपैयाँ जरिवानाको फैसला सुनाएको उपरजिस्ट्रार कार्कीले वताए ।

यसमा आरोपित ६ जनाले भने सफाई पाएका छन् । अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगले २०७९ साउन १८ गते १० करोड ३३ लाख ७५८ रुपैयाँ हानिनोक्सानी पुगेको भन्दै ८ जनाविरूद्ध मुद्दा

बाँकी अन्तिम पातोमा

ज्ञानेन्द्र कुशको राजा : ओली

काठमाडौं - नेकपा (एमाले) का अध्यक्ष केपी शर्मा ओलीले ज्ञानेन्द्र शाह कुशको मात्र राजा रहेको टिप्पणी गरेका छन् । 'ज्ञानेन्द्र शाह भनेको राजा होइन । बाहुनले बाहुन भनेर एउटा

टपरीमा चामलमाथि कुशको बाहुन राख्छ, त्यस्तै यी कुशका राजा हुन्,' आइतबार काठमाडौंमा पत्रकार हुरुसँगको कुराकानीमा अध्यक्ष ओलीले भने, 'अब यस्ता कुरामा के बहस गरिरहने बेकार ।'

दरबार हत्याकाण्डबारे त्यसैबेला छानबिन गरिएको उनले वताए ।

'त्यसबेला पनि छानबिन गरिएको हो । तर राष्ट्रिय, अन्तर्राष्ट्रिय परिस्थिति यस्तो रह्यो- त्यसबेलाका

बाँकी अन्तिम पातोमा

प्रहरी समायोजनको काम अधि बढाउने निर्णय

काठमाडौं - उपप्रधान एवं गृहमन्त्री नारायणकाजी श्रेष्ठले सातै प्रदेशका आन्तरिक मामिला तथा कानून (गृह)मन्त्रीहरूसँग प्रहरी समायोजनका विषयमा छलफल गरेका छन् । गृहमन्त्री श्रेष्ठले आइतबार सातै प्रदेशका आन्तरिक मामिला तथा कानून (गृह)मन्त्रीहरूसँग प्रहरी समायोजन, संघीय प्रहरी विधेयक र देशको

शान्ति सुरक्षाका विषयमा छलफल गरेका हुन् ।

संघ, प्रदेश र स्थानीय तह (समन्वय तथा अन्तरसम्बन्ध) ऐन, २०७७ को दफा २२ बमोजिम गृहमन्त्रीको अध्यक्षतामा बसेको गृह विषयगत समितिको सो बैठकबाट प्रहरी समायोजनलाई यथाशीघ्र अगाडि बढाउने निर्णय गरिएको छ ।

बैठकपछि सञ्चारकर्मीसँग कुरा गर्दै गृह मन्त्रालयका प्रवक्ता नारायणप्रसाद भट्टराईले प्रहरी समायोजन ऐन र नेपाल प्रहरी तथा प्रदेश प्रहरीको कार्य सञ्चालन सुपरिवेक्षण र समन्वय गर्नेसम्बन्धी ऐनको समसामयिक परिमार्जन

बाँकी अन्तिम पातोमा

प्रथाजनित संस्था र एफपीकलाई मान्यता दिने गरी कार्ययोजना सार्वजनिक

काठमाडौं - सरकारले आदिवासी जनजातिको प्रथाजनित संस्थालाई मान्यता दिने गरी व्यवसाय र मानव अधिकार सम्बन्धी राष्ट्रिय कार्ययोजना सार्वजनिक गरेको छ । सो राष्ट्रिय कार्ययोजना श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्री शरदसिंह भण्डारीले गत मंगलबार एक समारोहका बीच

सार्वजनिक गरेका हुन् । राष्ट्रिय कार्ययोजनामा आदिवासी जनजातिका माँग सम्बोधन गर्ने गरी प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण, वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन र सामाजिक प्रभाव मूल्यांकनमा प्रभावित क्षेत्रका आदिवासी जनजाति लगायत

बाँकी अन्तिम पातोमा

तामाङ भाषा सिक्ने र सिकाउने एप्लिकेशन तयार हुँदै

काठमाडौं - तामाङ भाषा सिक्न र सिकाउन सक्ने एप्लिकेशन सफ्टवेयर (एप) को प्रवर्द्धनका लागि नेपाल तामाङ घेदुङले अपनत्व लिएको छ । सो एप निर्माण

गरिरहेको संस्था इन्स्टिट्यूट फर सोसियो कल्चरल रिसर्च एण्ड एनालिसिससँग शुक्रबार घेदुङले प्रवर्द्धन गर्न आठवुदे समझदारी गरेको छ ।

समझदारीमा इन्स्टिट्यूट फर सोसियो कल्चरल रिसर्च एण्ड एनालिसिसका संयोजक नवराज

बाँकी अन्तिम पातोमा

राष्ट्रद्रोही धमिराको अन्त्य हुन सक्ला ?

सुविदमा रानोहोछ । राष्ट्रमा विगतबाटै मौलाएको विकृति- विसंगति जस्ता भ्रष्टाचारजन्य गतिविधिको ग्राफ यतिबेला अझ उकालो लाग्दो अवस्थामा छ । यसको मूल जड कहाँ र कसरी भइरहेको छ भन्ने तर्फ सरकार सम्बद्ध निकायको ध्यान गम्भीर रूपमा जान अति आवश्यक देखिएको छ । यद्यपि यस्ता जनघाती, देशद्रोही पिसाचलाई मूलतः राजनीतिक दल सम्बद्ध नेता, कार्यकर्ताका अलावा तिनै राजनीतिक दल सम्बद्ध नेताका नजिक अनि दलकै

हाम्रा ग्राहक, पाठक, शुभेच्छुक लगायतका महानुभावहरु आफ्नो गाउँ-घर, समुदाय, समाज, जिल्ला, प्रदेशका साथै राष्ट्रमै हुने गरेका कुनै पनि किसिमको आपराधिक अनि भ्रष्टाचारजन्य गतिविधि आर्थिक अनियमितता ढिलासुस्ती, कालावजारी, महँगी जस्ता विकृतिको समूल अन्त्यका लागि यस सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक सदैव सहयोगको अपेक्षा गर्दछ । यसैगरी आफ्नो व्यापार, व्यवसाय प्रवर्द्धनार्थ विज्ञापन दिई लाभ उठाउनुहोस् । - व्यवस्थापक

लोककल्याणकारी विज्ञापनबापतको रकम दोब्बर गर्न सुभाब

काठमाडौं - प्रेस काउन्सिल नेपालले गत मङ्गलबार एक विज्ञप्ति जारी गर्दै पत्रपत्रिकाले पाउँदै आएको लोककल्याणकारी विज्ञापनको रकम दोब्बर वृद्धि गर्न सरकारलाई सुभाब दिएको छ ।

प्रेस काउन्सिलको अस्तित्व बसेको बोर्ड बैठकबाट लोककल्याणकारी विज्ञापनबापतको रकम लामो समयसम्म वृद्धि नभएको र टिकाइरहन कठिनाई भएको भन्दै

बाँकी छैटौँ पातोमा

चलचित्र 'खजुरे ब्रो' मा प्रमुख साम्पाड

काठमाडौं - श्रम संस्कृतिको नियन्त्रण र रोकथाम जस्ता कार्यक्रम शुभारम्भ, चुनावी प्रतिबद्धता पूरा, गरेर चर्चा बटुलिरहेका धरान सरसफाई अभियान, लागूऔषध

बाँकी छैटौँ पातोमा

त्रिअविमा सशस्त्र प्रहरी मार्फत सुरक्षा हेर्न माग

काठमाडौं - त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल(त्रिअवि)मा गत शुक्रबार अञ्चलमहानगरपालिका

बाँकी तेस्रो पातोमा

प्रतिबद्धता र उद्घोषलाईसमेत स्खलित बनाई दिएको छ । जबकि, वर्तमान सरकारले आमनेपाली नागरिक र संविधानको मर्म र भावना अनुरूप देशको हरेक क्षेत्रमा आमूल परिवर्तन गरी कालोबजारी, तस्करी, भ्रष्टाचार, ढिलासुस्ती, सुशासन, समृद्धि र विकासको कार्यलाई तीव्रता दिने प्रतिबद्धतासमेत अहिले आएर मिथ्या भएको आभास भइरहेको छ । यहीँ प्रसंगमा सरकारले विश्वास गरी योग्य कर्तव्यनिष्ठ ठान्दै जिम्मेवारी

बाँकी तेस्रो पातोमा

राष्ट्रद्रोही..

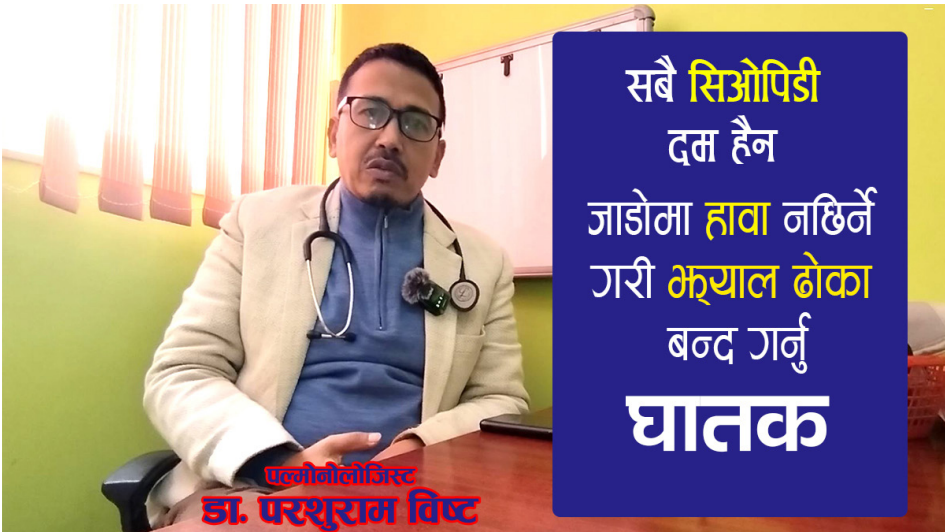
दिएको तत्कालीन नेपाल टेलिकमको कार्यकारी निर्देशक सुनिल पौडेल र सुरक्षण मुद्रण केन्द्रका कार्यकारी निर्देशक विकल पौडेलले गरेका गैर जिम्मेवार कर्तुतले सरकारको उद्घोष र प्रतिबद्धतालाई धोति

लगाई दिएको छ । ती द्वय कार्यकारी अधिकृतको कालो कर्तुत जब अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगले सार्वजनिक गर्दै हिरासतमा लिएको दृष्टान्तले पनि राष्ट्रको समृद्धि र विकासको बाधक तिनै सार्वजनिक सम्पत्ति हिनामिना गर्ने, स्रोतसाधन दुरुपयोग

गर्ने, स्वदेशी सम्पत्ति विदेशमा पठाउने जस्ता गैरजिम्मेवार कार्यले विकृतिको जरा राम्रैसँग गाडिएको अनुभूति भएको छ । तिनलाई अब कुनै हालतले पनि राजनीतिक दलका नेता, कार्यकर्ता कसैले पनि साथ-सहयोग र संरक्षण नदिई कानुनी दायरामा ल्याई हदैसम्मको

कारवाही गरिनु पर्दछ । तब मात्र त्यस्ता जनघाति, राष्ट्रद्रोही धमिराको अन्त्य हुन सक्ला कि ! भन्ने अपेक्षा गर्न सकिएला । अन्यथा त्यस्ता भ्रष्टाचारी र गैरजिम्मेवारी उपल्लो तहकै अधिकारी जस्ता नैतिकहीन खुफियाहरुले राष्ट्र र आमनागरिकको दोहन गर्ने पक्कापक्की छ ।

किन जाडोमा दमका रोगीलाई गाह्रो हुन्छ ?

काठमाडौं । जाडोयाम लाग्ने वित्तिकै ज्येष्ठ नागरिक खासगरी दमको रोग भएकाहरुलाई असाध्यै गाह्रो हुन्छ । शारीरिक रुपमा कमजोर, लामो समयदेखि दमको औषधी सेवन गरिरहेकाहरुलाई मसिरदेखि फागुनसम्म अत्यन्त कष्टकर हुनुमा घरभित्रको वातावरण पनि एक हो ।

चिसोबाट बच्न घरका भ्याल ढोका टम्म बन्द गरेर बस्नाले हामीले प्याक्ने कार्वनडाइअसाइड पर्याप्त रुपमा बाहिर निस्कन पाउँदैन र अक्सिजन पनि कम हुने भएकाले सामान्यतया दमको रोग भएकाहरुलाई गाह्रो हुने चिकित्सकको भनाई छ । जाडो भयो चिसो भयो भन्दैमा कतैबाट पनि हावा छिर्न नदिनेगरी बस्नु हुँदैन । ‘ जाडो भयो, चिसो भयो भन्दैमा बाहिरबाट अक्सिजन छिर्ने नहुने गरी घरको सबै भ्याल ढोका बन्द गरेर बस्नु हुँदैन । यसो गर्दा अक्सिजनको मात्रा घटेर कार्वनडाइअसाइडको मात्रा बढ्छ । र दमले बढी च्याप्छ ।’ नेपाल मेडिकल कलेजका पल्मोनोलोजिस्ट डा. परशुराम विष्ट भन्छन् ।

डा. विष्टका अनुसार सिओपिडी अर्थात् क्रोनिक अस्ट्रट्ट्रिभ पल्मोनरी डिजिज् दम हैनन् । बालबालिकाहरुमा हुने तारन्तारको रुघाखोकी, घ्यारघ्यार दम हैन । ‘सबै क्रोनिक अस्ट्रट्ट्रिभ पल्मोनरी डिजिज् दम नहुन सक्छन् । दम भनेर उपचार गर्नुपूर्व चिकित्सकसँग सल्लाह लिएर

डायाग्नोसिस गराउनु अपरिहार्य छ ।’ स्वासनली साँघुरिँदै र स्वासप्रस्वासको काम गर्ने फोक्सोमा रहेको एल्बेलाई जहाँ हावा रहने र जाने गर्दछ । त्यसको जीनहरु नष्ट भएर फोक्सो दिर्घकालिन रुपमा फुल्ने कारणले दम हुने भन्दै डा. विष्ट भन्छन् ।

२ वर्ष लगातार ३ महिनासम्म स्वास फेर्न गाह्रो हुने, लगातार खकार आइरहने, खोकी लागि रहने भए दम हुन सक्छ । यसको सुरुवाती अवस्थालाई क्रोनिक ब्रोन्काइटिस स्टेज भनिन्छ । बढी मात्रामा धुम्रपान गर्ने, दाउरा गुईठा प्रयोग गर्ने, धुलो तथा धुँवा र प्रदुषणमा काम गर्नेहरुलाई दम हुने संभावना अत्याधिक हुन्छ ।

बाल्यवस्थामा धेरै पटक इन्फेक्सन भएर तारन्तार निमोनिया हुनेहरुलाई पछि गएर सिओपिडीको जोखिम भएकाले बाल रोग विशेषज्ञबाट बालबालिकाहरुको उपचार गर्नुपर्ने डा. विष्टको सल्लाह छ । बालबालिकामा हुने दमलाई अस्थ्मा भनिन्छ । यो चुरोटसँग सम्बन्धीत हुँदैन । सामान्य अवस्थामा भाइरल इन्फेक्सनहरुको कारणले गर्दा दमजस्तै लक्षण देखापर्न सक्छ । बालबालिकामा हुने एलर्जीका कारणले ब्रोन्केल आस्थ्मा हुन्छ । ‘उपचार गरिसकेपछि पुनः केही समयपछि तारन्तार दोहोरिने भयो भने दम भयो कि भन्न सकिन्छ । तारन्तार रुघाखोकी लाग्ने, छाती घ्यारघ्यार गर्ने, जिउमा डावरहरु आइरहने,

चिलाईरहने, दागहरु आउने, केही कुराहरुको एलर्जी हुने लक्षण देखिए त्यसलाई एलर्जिक आस्थ्मा भनिन्छ । यस्तो लक्षण देखिने वित्तिकै सिओपिडीको जाँच गर्नुपर्छ ।’ उनले भने ।

बाल्यवस्थामा देखिने सिओपिडी उपचार पछि निको पार्न सकिन्छ । तर, ४० वर्ष माथि पुगेपछि देखिने सिओपिडीहरु निको नहुन सक्छ । पहिला दम भएको होकी हैन खुट्याएर मात्र उपचार थाल्नु पर्दछ । सामान्य अवस्थामै दम भयो भन्दैमा चिकित्सकको सल्लाह विना जथाभावी औषधीहरु खानु हुँदैन । अत्याधिक धुम्रपान गर्ने, दाउरा गुईठाहरु प्रयोग गर्ने, धुलो धुँवा लगायत प्रदुषणमा काम गर्नेहरुलाई बढी मात्रामा सिओपिडी हुनसक्छ । तारन्तार स्वास बढ्ने, रुघा खोकी लाग्ने, उकालो हिँड्न नसक्ने, सामान्य काम पनि गर्न नसक्ने भयो भने दमको शंका गर्न सकिन्छ ।

मुटुको कारण हुन सक्छ दम त्यस्तै पल्मोलोजिस्ट डा. विष्टका अनुसार मुटुको कारणले पनि दम हुन सक्छ । दमका रोगीहरुलाई हर्ट अट्याक भएर मृत्यु समेत हुने जोखिम रहन्छ । बाल्यकालमा पटकपटक निमोनिया भएर छाती खराब भएका, टिबी भएकालाई दम हुन सक्छ । वंशाणुगत रुपमा पनि दम हुने संभावना छ तर, नेपालमा त्यसको मात्रा एकदमै न्यून रहेको छ । ‘सामान्यता एक्सरे, इसिजीहरु गरेर अरु रोगहरु छैन पहिचान गरेपछि पिफफटी (पल्मोनरी फड्सन टेस्ट) गरेपछि मात्र दम हो हैन

सीमा सुरक्षा हेर्ने निकाय मार्फत नै सुरक्षा व्यवस्था हेर्ने व्यवस्था गर्नु पर्ने माग सहित अन्तर्राष्ट्रिय सीमा क्षेत्र अन्तर्गत पर्ने त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलको मुख्य प्रवेश गर्ने स्थान, यात्रुहरुको चेकजाँच गर्ने स्थान तथा बाहिर निस्कने स्थानहरुमा चेकजाँच गर्ने कार्य नेपाल प्रहरीबाट हुने गरेकोमा अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलको सुरक्षा सीमा सुरक्षा हेर्ने निकाय मार्फत गर्ने व्यवस्थाको तत्काल कार्यान्वयन गरियोस् भनि तीन कर्मचारी संगठनले विज्ञप्ति प्रकाशित गरेका छन् । त्यसैगरी शुक्रवार प्रकाशित विज्ञप्तिमा

नेपालमा सीमा सुरक्षा सशस्त्र प्रहरी बलले हेर्दै आएको उल्लेख गर्दै त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल कार्यालयको नेपाल राष्ट्रिय कर्मचारी संगठन निजामती, नेपाल निजामती कर्मचारी संगठन र नेपाल निजामती कर्मचारी युनियनले गृहमन्त्री र सचिवले घटनास्थल र समग्र अध्यागमनको स्थलगत अवलोकन गर्न पनि माग गरेका छन् । संगठनहरुले स्थलगत अध्ययन गरी आवश्यक प्रहरी राख्नु पर्ने हो र निकाल्न पर्ने सो बारे गम्भीर अध्ययन गर्न पनि माग गरेका छन् ।

नेपाल मेडिकल कलेजमा यी सबै सेवाहरु उपलब्ध छन् । ‘भेन्टिलेटरमा पुगेका विरामीहरुलाई पनि हामीले उपचार गरी बचाएका छौं । भेन्टिलेटरमा पुगेका विरामीहरुलाई बचाउन सकिँदैन भन्ने भ्रम हटाउन आवश्यक छ ।’ डा. विष्ट भन्छन् ।

त्यसो त, नेपाल मेडिकल कलेजमा दमको विरामीहरुको लागि हप्ताको चार वटा ओपिडी हुन्छ । सिओपिडी हो हैन पत्ता लगाउन स्पाइरोमेट्री उपलब्ध छ । त्यसबाट फोक्सोको अवस्था कस्तो छ पत्ता लगाउन सकिन्छ । इमरजेन्सीमै कार्वनडाइअक्साइड बढी भएर आएका विरामीहरुलाई वाइप्याक दिएर उपचार थालेर उनीहरुलाई भेन्टिलेटर सम्म पुग्नबाट रोक्ने गरिन्छ ।

अन्तर्राष्ट्रिय

बर्नार्ड अर्नाल्ट एलन मस्कलाई पछि पाउँ विश्वकै धनी ब्यक्ति बने

एजेन्सी - फोर्ब्सले अर्बपतिहरुको सूची सार्वजनिक गरेको छ । लक्जरी ब्राण्ड एलभीएमएचका मालिक बर्नार्ड अर्नाल्ट टेस्लाका सीईओ एलन मस्कलाई पछि पाउँ विश्वकै धनी व्यक्ति बनेका छन् ।

फोर्ब्स रियल टाइम अर्बपतिहरुको सूची अनुसार ग्लोबल लक्जरी ब्राण्ड एलभीएमएचका सीईओ अर्नाल्ट र उनको परिवारको कुल सम्पत्ति २३.६ बिलियन डलरले बढेर २०७.६ बिलियन डलर पुगेको छ । यस्तै, मस्कसँग २०४.७ बिलियन डलरभन्दा बढी रहेको छ ।

अर्बपतिहरुको सूचीमा तेस्रो स्थानमा भने जेफ बेजोस रहेका छन् । एमाजनका संस्थापक बेजोसको १८१.३ बिलियन डलरको नेटवर्थ छ ।

फोर्ब्सको रिपोर्टका अनुसार जनवरी २५मा टेस्लाको शेयरमा गिरावट देखिएको थियो जसका कारण उनको सम्पत्ति १३ प्रतिशतले घटेको थियो । सोहि क्रममा मस्कको कुल सम्पत्ति १८ बिलियन डलरभन्दा बढीले घटेको छ ।

अर्कोतर्फ, एलभीएमएचको शेयर १३ प्रतिशतभन्दा बढीले बढेको छ । फोर्ब्सका अनुसार एलभीएमएचको बजार पूँजीकरण ३८८.८ बिलियन डलर पुगेको छ ।

बिहीवार टेस्लाको शेयर घटेको थियो । मस्कले मूल्य घटाए पनि बिक्री वृद्धि सुस्त हुने चेतावनी दिएका थिए । जसका कारण विश्वको सबैभन्दा ठूलो विद्युतीय सवारी उत्पादक कम्पनीको मार्जिन पहिले नै खस्किएको छ । यसअघि बुधवार, सन् २०२५ को आधासम्ममा टेस्लाले अमेरिकास्थित टेक्सासको कारखानामा आउँदो पुस्ताका सस्तो विद्युतीय सवारी साधनहरु निर्माणमा केन्द्रित भएकाले वृद्धि अत्यन्त सुस्त हुने मस्कले बताए । तर, नयाँ मोडलको उत्पादनलाई बढाउँदै लैजाँदा नयाँ प्रविधिहरु समावेश हुने भएकाले चुनौती थपिने समेत उनले बताए ।

६ क्विन्टल सुनले बनेको प्रसिद्ध मस्जिद

एजेन्सी - भारतमा धेरै मस्जिदहरु छन्, जुन आफ्नो भव्यताका लागि परिचित छन् । तर भारतको उत्तर प्रदेशमा एउटा यस्तो मस्जिद छ जुन सुनले ढाकिएको छ ।

देशका धेरै मस्जिदहरु उनीहरुको भव्य पूजास्थलहरुको लागि प्रसिद्ध छन् । यो मस्जिद आफ्नो भव्यताका साथै सुनको जडाईका कारण विश्वभर प्रसिद्ध छ । यो मस्जिदमा एकै पटक करिब ५ हजार मानिसले नमाज पढ्न सक्छन् ।

यो मस्जिद उत्तर प्रदेशको अलीगढको कोट क्षेत्रमा अवस्थित जामा मस्जिद हो । अलिगढको जामा मस्जिद भारतमा मात्र नभई एशियामा पनि सबैभन्दा बढी सुन भएकोले प्रसिद्ध छ । जानकारीका अनुसार जामा मस्जिद अवधी र मुगल कालको वास्तुकलाको अनुपम संगम हो ।

जामा मस्जिद कमिटीका सदस्य गुलरेज अहमदले ताजमहल निर्माण गर्ने इरानका मुख्य इन्जिनियर अबु इसा अनफादीका नातिले जामा मस्जिद बनाएको बताइन्छ । जामा मस्जिदका १७ गुम्बजहरु सुनले बनेका छन् ।

यो मस्जिदमा करिब ५ देखि ६ क्विन्टल सुन रहेको छ । साथै यस मस्जिदमा करिब ५ हजार जनाले सँगै बसेर नमाज पढ्न सक्नेछन् भने महिलाका लागि पनि यस मस्जिदमा नमाज पढ्ने छुट्टै स्थान रहेको छ । जानकारीका अनुसार जामा मस्जिद करिब ३०० वर्षअघि सन् १७२४ मा कोलका गभर्नर सवित खान जंगेबहादुरको पालामा निर्माण भएको थियो । यसलाई निर्माण गर्न ४ वर्ष लागेको थियो । त्यसपछि यो वर्ष १७२८ मा पूरा भयो । मस्जिदको गेट र चार कुनामा साना मीनारहरु पनि छन् । यस मस्जिदमा सन् १८५७ को क्रान्तिका ७३ शहीदको चिहान रहेको छ । त्यसैले यसलाई गञ्ज-ए-शहिदान अर्थात् शहीदहरुको बस्ती पनि भनिन्छ ।

त्रिअविमा ..

कर्मचारीले चेकजाँचको क्रममा हातपात गरी दुर्व्यवहार गरेपछि त्रिभुवन विमानस्थल अध्यागमन कार्यालयका कर्मचारी संघसंगठनहरुले अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलमा सशस्त्र प्रहरी बल मार्फत सुरक्षा हेर्ने व्यवस्था मिलाउन माग गरेका छन् । त्यसरी अध्यागमनका कर्मचारीलाई नेपाल प्रहरीका कर्मचारीबाट दुर्व्यवहार भएकोमा आपत्ति जनाउँदै कर्मचारीहरुको विभिन्न संघसंगठनले अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल अन्तर्राष्ट्रिय सीमा क्षेत्र अन्तर्गत पर्ने भन्दै

सीमा सुरक्षा हेर्ने निकाय मार्फत नै सुरक्षा व्यवस्था हेर्ने व्यवस्था गर्नु पर्ने माग सहित अन्तर्राष्ट्रिय सीमा क्षेत्र अन्तर्गत पर्ने त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलको मुख्य प्रवेश गर्ने स्थान, यात्रुहरुको चेकजाँच गर्ने स्थान तथा बाहिर निस्कने स्थानहरुमा चेकजाँच गर्ने कार्य नेपाल प्रहरीबाट हुने गरेकोमा अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलको सुरक्षा सीमा सुरक्षा हेर्ने निकाय मार्फत गर्ने व्यवस्थाको तत्काल कार्यान्वयन गरियोस् भनि तीन कर्मचारी संगठनले विज्ञप्ति प्रकाशित गरेका छन् । त्यसैगरी शुक्रवार प्रकाशित विज्ञप्तिमा

नेपालमा सीमा सुरक्षा सशस्त्र प्रहरी बलले हेर्दै आएको उल्लेख गर्दै त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल कार्यालयको नेपाल राष्ट्रिय कर्मचारी संगठन निजामती, नेपाल निजामती कर्मचारी संगठन र नेपाल निजामती कर्मचारी युनियनले गृहमन्त्री र सचिवले घटनास्थल र समग्र अध्यागमनको स्थलगत अवलोकन गर्न पनि माग गरेका छन् । संगठनहरुले स्थलगत अध्ययन गरी आवश्यक प्रहरी राख्नु पर्ने हो र निकाल्न पर्ने सो बारे गम्भीर अध्ययन गर्न पनि माग गरेका छन् ।

मध्यपुर थिमिबाट नियमित रुपमा प्रत्येक हप्ताको बुधवार प्रकाशित हुने थिमि टाइम्स खोजी खोजी पढौं ।

साथै हाम्रो वेबपेज

<https://www.thimetimes.com.np>
<https://www.facebook.com/thimetimes.com.np>
email: thimetimes@gmail.com.
Contact No. 9851102273

“मातृभाषाको उन्नति नगर्ने जातिको पतन र विनाश हुन धेरैबेर लाग्दैन ।”
- बाल गंगाधर तिलक

“नारी मात्र पुरुषको पत्नी होइनन्, उनी राजनीतिक नेता, कार्यकर्ता पनि हुन् ।”
- क्रुप्सकाया

सम्पादकीय

गठबन्धन ओरालो लागेको संकेत

संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक संविधान अनुसार देशको संघीय संसद माथिल्लो सदन राष्ट्रियसभाको रिक्त हुन गइरहेको २० सदस्यको निर्वाचन हालै सम्पन्न भएको छ । यही बेला देशमा विभिन्न राजनीतिक दल सम्मलन गठबन्धनको सरकार संघ देखि प्रदेशस्तरमासमेत सञ्चालनमा रहेको छ । तथापि ती गठबन्धन सरकार मध्ये संघ, केन्द्रीय गठबन्धन सरकारको निर्देशन वा गतिशीलतामा प्रदेश सरकार सञ्चालन भइरहेको अवस्था छ । यही पेरीफेरीमा राष्ट्रियसभा निर्वाचन परिचालन देखि समापन हुने अपेक्षा सत्ता साभेदार राजनीतिक दलका प्रमुख घटक मध्ये कै एक नेकपा माओवादी केन्द्रले पनि गरेको थियो । तर त्यो अपेक्षामा सत्ता घटक कै प्रमुख तथा बढी हिस्सेदार नेपाली कांग्रेसको केही नेता, कार्यकर्ताको अकर्मण्यताको कारण त्यो अपेक्षा तुषारापात भएको छ । यसले केन्द्रीय सत्ता परिवर्तन हुने संकेतका अलावा मुलुकमा गठबन्धन सरकार लामो समय टिक्न र राजनीतिक दलहरु बिच मतैक्य रहन नसक्ने संकेत गरेको छ । जसको कारण देशमा स्थिर राजनीतिक अवस्थासमेत टिकाउ नहुने देखिएको छ । जबकि, गठबन्धन भित्रकै ठूला र केन्द्रदेखि प्रदेश, स्थानीयसम्म नै आफ्नो वर्चस्व कायम राख्दै विभिन्न भागवण्डासमेत बढी लिदै आएका कांग्रेस पार्टी कै कारण गठबन्धन भित्र विस्फोट हुन सक्ने अनुमान गर्न सकिन्छ । यसले देशको राजनीतिक स्थिति अझै स्थिरता तर्फ उन्मुख नभएको प्रष्ट हुन्छ । देशको राजनीतिक स्थिति अनि स्वामित्वको साथै संविधानको मर्म र भावना अनुरूप हरेक क्षेत्रमा समानुपातिक, समावेशी धर्म निरपेक्षता, समान अवसर, संघीयता कार्यान्वयन र संविधानको रक्षा, संरक्षण अनि विकृति-विसंगतिको अन्त्यको निमित्त गठबन्धनको सरकार गठन गर्न परेको प्रतिबद्धता तर्फ सरकारमा सम्मलन राजनीतिक दलहरुको ध्यानाकर्षण हुन जरुरी देखिएको छ । यदि त्यसो नगरी गठबन्धन कै मूल्यमान्यता समाप्त पाउँ ठूलो दलको दम्भ र अहंकारीपन देखाउँदै साना भनिएकालाई बेवास्ता गरी आफै मात्र हात पार्ने काममा अग्रसर रहने हो भने, ती प्रतिबद्धता र उद्देश्य विपरीतको गठबन्धनको औचित्य समाप्त हुने निश्चित छ । जसको पुष्टि संघ सरकारमा रहेका नागरिक उन्मुक्ति पार्टी र जनमत पार्टीको विद्रोहलाई लिन सकिन्छ । यी दुई पार्टीले भर्खरै समापन भएको राष्ट्रियसभा निर्वाचनमा २० सिट मध्ये एक सिट पनि पाउन सकेनन् । फलतः ती पार्टीले आ-आफ्नो छुट्टै उम्मेदवार खडा गरेको थियो । यस्तो दलीय स्वार्थ र ठूला भनिएका राजनीतिक दलको अहंकारले गठबन्धन भित्र ठूलै आगो दन्किन सक्ने देखिएको छ । राष्ट्रियसभा कै निर्वाचनमा नेपाली कांग्रेसले पाएका १० सिटमा सफल हासिल गरे पनि नेकपा माओवादी केन्द्रले पाएको छ सिटमा पाँच सिटमा मात्र चित्त बुझाउनु परेको छ भने, प्रमुख प्रतिपक्ष नेकपा एमालेले गठबन्धनको चुनौती सामना गर्दै एक सिट हात पार्न सफल भएकोमा वर्तमान गठबन्धन सरकार ओरालो लागेको संकेत गरेको छ । हुन पनि १९ सिट मध्ये बाँडफाँड अनुसार सबैले सफलता हात पार्नु, तर गठबन्धन सरकार कै नेतृत्व गरिरहेको नेकपा माओवादी केन्द्रले हात पार्न असफल हुनु कतै गठबन्धन कमजोर बन्नु त होइन भन्ने प्रश्न चिन्ह खडा भएको छ ।

नेपाल आर्मी, इण्डियन आर्मी, ब्रिटिस आर्मी, सिंगापुर प्रहरीलगायत विभिन्न शारीरिक फिटनेशको लागि हामीलाई सम्झनुहोस् ।

MASTER RAJESH RAI
Owner/Training Director

GURKHA FITNESS & EDUCATION CENTRE

Seti Badh Marga Deep-16, Pokhara

+ 977 - 61 - 442292, 442293
+ 977 9803370473

E-mail : rairajesh56@yahoo.co.uk
www.facebook.com/gurkhatraining

संकेत काइराला

२०११ सालमा राजा त्रिभुवनले कवि लक्ष्मीप्रसाद देवकोटालाई राजनीतिक बुद्धिजीवी छनोट गरी सल्लाहकार सभाको सदस्य बनाएका थिए । स्वतन्त्र विशिष्ट देवकोटालाई विरोधी बेच्चले नेता तोक्यो । सल्लाहकार सभामा आफ्नो मत अभिव्यक्त गर्न तराईवासीलाई हिन्दी छुट हुनुपर्छ भनेर तराईका प्रतिनिधिले विवाद खडा गरे । त्यसबेलासम्म तराईको शिक्षा दीक्षामा हिन्दी माध्यमको छुट दिइएकोले पठित नेपालीलाई पनि नेपाली बोल्न आउँदैनथ्यो । हिन्दी बाहेक क्षेत्रीय भाषामध्ये एउटालाई स्थान दिँदा पनि समस्या उस्तै थियो । विभिन्न भाषाको प्रयोग गर्न दिने काम उचित थिएन ।

राष्ट्रभाषाको विषयलाई लिएर तराईका प्रतिनिधिले सभा बहिष्कार गरे । उनीहरुको भनाइ थियो- 'नेपालमा संविधान बनेकै छैन । राष्ट्रभाषा के हुनुपर्छ र उपभाषाको रूपमा कुन भाषाले स्थान पाउनुपर्छ, त्यो संविधानले निर्णय गर्ने कुरा हो । अन्तरिम संविधान काम चलाउ हो । त्यसको आधारमा कुनै जटिल प्रश्न लादिनु हुँदैन ।' दुई दिनको विवाद पछि नेपालीमा नै बोल्न अभ्यास गर्नुपर्ने र त्यो नभएसम्म आफ्नो विचार नेपाली नआउनेले हिन्दीमा व्यक्त गर्नसम्म पाउने, सदनको कार्यवाही, प्रस्ताव, प्रश्न, विधेयक आदि नेपालीमा नै हुनुपर्ने गरी समस्या सुल्झाउने निधो भयो ।

कवि देवकोटालाई सरकारको यो नीति मन परेन । उनी बेन्चमा उठेर अंग्रेजीमा धाराप्रवाह भाषण गर्न थाले । अध्यक्षले रुलिङ त गरे तर भाषण रोकिएन । रुलिङपछि देवकोटाको उत्तर थियो- 'हिन्दी एउटा देशको अर्धराष्ट्र भाषा नेपालमा बोल्न छुट पाइन्छ भने अन्तर्राष्ट्रिय भाषाको रूपमा मान्यता प्राप्त अंग्रेजी बोल्न किन नपाइने ? हिन्दीलाई राष्ट्रभाषा भन्ने मुलुकका समस्त कारोबार अंग्रेजीमा हुन्छन् । राष्ट्रसंघमा अंग्रेजी बोलिन्छ । भारतको संसदीय भाषा अंग्रेजी छ । हिन्दी कुन जाति र कुन क्षेत्रको मातृभाषा हो मलाई बताइदिनुपर्- यो । हामी अधिकांश सदस्य हिन्दी बुझ्दैनौं । तर यहाँ एक दुई सदस्य छोडेर म अंग्रेजी नबुझ्ने कोही देखिन्न ।'

तात्कालीन भारतीय प्रधानमन्त्री इन्दिरा गान्धीले पाकिस्तानी सेनाका एक लाख जतिलाई युद्धबन्दी बनाइन । पाकिस्तान टुक्र्याएर दुई स्वतन्त्र देश बनाइन । सिक्किमलाई भारतमा विलय गराइन । दक्षिण

एशियाका कुनै शासक उनलाई शिर उँभो पारेर हेर्न सक्दैनथे ।

प्रतिपक्षी दलका नेता अटलबिहारी बाजपेयीले उनको ख्यातीको प्रशंसा गर्दै रणचण्डी दुर्गासँग तुलना गरेका थिए । धाँधली र सरकारी बलको प्रयोग गरी उनले पश्चिम बंगालको चुनावमा सीपीएमलाई चुनाव बहिष्कार गर्न बाध्य पारिन । अनि कांग्रेसको एकलौटी शासन चलाइन । तर जगमोहन लाल नाम गरेका न्यायाधीशले इन्दिरा गान्धीले गराएको चुनाव कानुनी बर्खिलाप भन्दै बदरको घोषणा गरिदिए । यो फैसलाले सम्पूर्ण भारत हल्लियो । एउटा न्यायाधीशको फैसलाले इन्दिरा गान्धीले सत्ताबाट हात धुनु पर्-यो । एकताका सय करोड जनताकी राजमाता भनिएकी इन्दिरा गान्धी अन्ततः चुनाव हारिन ।

नेपाली राजनीतिमा पात्र फेरियो, प्रवृत्ति फेरिएन । शासक फेरिए, शासकका सोख र बोली फेरिएन । यहाँको राजनीति अमूर्त कला हेरेको दशकलाई जवाफ मागिएजस्तै हुने गरेको छ । शास्त्र भन्छ- 'राजस महजस्तो स्वादिलो गुलियो हुँदैन । यो त विषपान गर्नुसरह हो । जुन शासकले विषपान गरी अमृत ओक्छ, उसले कुशलतापूर्वक राज्य सञ्चालन गर्न सक्दछ । राजनीति गर्नेले निद्रामा पनि बिउँफनुपर्छ । अस्वस्थ हुँदा पनि मस्तिष्कमा चैतन्य बनाउनु पर्छ ।' तर भारतमा पानी पर्दा छाँता ओढ्नुपर्ने पिरलोबाट यहाँको राजनीतिले कहिल्यै मुक्ति लिने भएन । त्यहाँको असफलतालाई पनि यहाँ शिरफूल बनाउने संस्कार विकास भयो ।

भारत जाँदा राष्ट्रियताको क्रान्तिकारी स्वर लिएर जानेहरु फर्कदा छोराछोरी, बहिनी , सालासाली र ज्वाइँलाई डाक्टर, इन्जिनीयरको छात्रवृत्तिको करारनामामा राष्ट्रिय स्वार्थ खरानी बनाएर आउँछन् । नेपालीका लागि आउने कोसेली भनेको पेन्सुइनले लुगा लाए जसरी त्यहाँका नेतासँग खिचिएका वेढंगे फोटा मात्रै हुन । वर्षेनी भण्डै खरब डलरको व्यापार गर्ने भारत-चीन यी दुई देशका छिमेकी हामी नेपाली त्यो कुखुराको भाले भएका छौं, जो बासे पनि नबासे पनि बिहान हुन कुनै बाधा पर्दैन ।

तिब्बती शरणार्थीका सारथि दलाई लामा वर्षौंदेखि भारतमा आसन जमाएर बसेका छन् । प्रमुख नेताले नै शरण पाएको मुलुकमा लोकतन्त्रको मर्यादामा कुनै आँच आएको छैन । व्यापारमा उतार

चढाव आएको तथ्यांकले देखाउँदैन । द्विपक्षीय सम्बन्ध मजबुत छ ।

कुटनीतिका खम्बा बज्रजस्तै दरिला छन् । बरु औद्योगिक क्रान्तिका मानक ठहरिएका जोर देश पश्चिमालाई लघारेर गुमेको पूर्वीय आर्थिक सभ्यता फेरि उदय गराउने महाअभियानमा जुटेका छन् । तर गेरु वस्त्र लगाउने एउटा तिब्बतीको गतिविधिलाई लिएर राष्ट्रमै भूईँचालो जानुपर्ने, गाडी गुडेका सहरका बाटा बन्द गरेपछि नागरिकले चोरबाटो खोज्नुपर्ने, ठूलाबडा मुखियाले एक चीन नीतिबारे दिनमा दश पटक स्पष्टीकरण दिनुपर्ने यो हाम्रो कस्तो कुटनीति हो ?

नागरिकता लिएर के गर्नु एकमुठी चिल्ला सुकिला बाहेकका नेपाली जनता आफ्नै आँगनमा शरणार्थीको नियति बाँच्न बाध्य छन् । एउटी नारी भूकट्टी चीन पुगिन, साइनोको सेतू बनिन । अरनिको पुगे, संस्कृतिको अमिट बाटो कोरे । बीपी गए, संसारको धुरी सगरमाथालाई नेपालको पोल्टोमा पारे । अर्पठित जंगबहादुर बेलायत पुगेर आएपछि सेनामा सुधार गरे । छापाखाना प्रारम्भ गरे । राजा महेन्द्रले भारतसँगको निर्भरता हटाउन राजमार्गदेखि बसाइँ सराईको तुरुपसम्म चलाए ।

पाँच दशकअघि नै बीपी कोइरालाले नेपालमा बढेको मुखुण्डो प्रवृत्तिको जस्ताको तस्तै आंकलन गरेका थिए । एक प्रसंगमा उनी भन्छन्- 'नेपालमा कस्तो स्थिति छ भने, को देशभक्त नेपाली हो ? त्यहाँ कोही हिन्दुस्तानवादी छन्, कोही चीनवादी होलान्, कोही अरुवादी । म स्वदेश फर्कने कुरामा चीनवादी खुशी छन् रे ! भारतवादी खुशी छैनन् रे !' एउटा चीनवादीले त मसित भने- भारतको विरोधमा बोल्छौ भने हामीहरु सहयोग गर्छौं । भारतको सम्बन्धमा तटस्थ रहन्छौ भने हामी पनि तटस्थ रहन्छौं । र भारतको समर्थन गर्छौं भने हामीहरु विरोध गर्छौं । अर्थात, उनीहरु म स्वदेश जाने कुरालाई नेपालको सम्बन्धमा विचार गर्दैनन् । चीन भारतका बीचमा मेरो कस्तो भूमिका हुन्छ, त्यो सोच्छन् । एउटा राजावादीले त के सम्म भनेछ भने भारतलाई गाली गर्छ भने हामी उ स्वदेश आउने कुराको समर्थन गर्छौं, होइन भने विरोध गर्छौं । मानौं, नेपालीहरु अमेरिका वा चीन वा भारतको दलालजस्तो भइरहेका छन् ।'

ऋग्वेद सुक्त ७२/२ मा भनिएको छ- असत्यमा सत्य स्थापित छ । जो राजर्षि बनी देशको सेवा गर्छ उसले गिद्धको जस्तो दृष्टि, सिंहको

जस्तो साहस, इन्द्रियमा अनुशासन, रहस्य लुकाउने क्षमताजस्ता गुणहरु आफूमा सुरक्षित राख्नु आवश्यक छ ।' नेपालको राजनीति विवेक कम, निर्देशन ज्यादाबाट चल्ने गरेको छ । अहिले मात्र हैन, उहिल्यैदेखि नै नेपालको राजनीतिमा तीर्थाटन गर्न आएको सामान्य मानिसदेखि हिमाल घुम्न आएको विदेशीले पनि खेल्ने गरेको तथ्य भेटिन्छ । जसको परिणाम गल्ती र कमजोरीको थाक यसरी लाग्दै गयो कि त्यो थाक राज्य सञ्चालनको अकाट्य नर्जर बन्न पुग्यो ।

तीर्थाटनमा आएकी एउटी महिलसँग घरजम गर्न पदीय गरिमा र मर्यादासम्म दाउमा लाउन पछि नपर्ने रणबहादुर शाहले विरासतको रोलक्रम नै तहसनहस बनाइदिए । छिमेकी देशको मात्र होइन, बेलायत पुगेर आएपछि महत्वाकांक्षी बनेका जंगबहादुरले केही साँच्चै ऐतिहासिक काम गरे । गोराको ढाड्स पाएका जंगबहादुरले आफू र आफ्ना सन्तति शक्तिशाली बनाउन शक्ति र सत्ताको चरम दुरुपयोग गरेकै हुन । आफ्ना भाइको विवाह राजा खलकसँग मात्र गराएनन्, श्री ३ घोषणा गरेर राजपाटमा दखल दिए । यसखाले व्यक्तिकेन्द्रित राजनीतिले केही समयका लागि व्यक्ति शक्तिशाली देखिए पनि राज्य भन्फन्फ कमजोर बन्ने रहेछ ।

रोजगारीको खोजीमा विदेशिन बाध्य लाखौंको पीडा पनि अन्ततः यही मनोविज्ञानसँग जोडिएको छ । घुसखोरीबाट राज्य संयन्त्र आक्रान्त छ । सरकारले दिने तलब हाजिरीवापत र कामका लागि अतिरिक्त असुलुपर्ने अघोषित नियम बन्दै गएको छ । नेपालका अड्डा अदालतको कल्पना कस्तो गरिएको थियो भन्ने पृथ्वीनारायण शाहको यो अनुभवले पनि प्रष्ट पाछ- 'अदालतका पैसा दरबारभित्र नहाल्नु । फकीर फकिडा अतित जोगि सन्यासि ब्राह्मणहरु ईनैलाई दछिना भोजन चलाईदिनु । उप्रेका पैसा दछिना चलाई धोती रुमाल चलाईदिनु । यो भया असत्यको दोस लाग्दैन ।'

अहिले न्यायालयमा कस्तो गोरखधन्दा हुन्छ र न्यायाधीश नामका गुठियार कुन मनोवृत्तिका हुन्छन् भन्ने दृश्य जो कसैले अनुभव गर्न सक्छ । सबै ठाउँबाट निवृत्त भएपछि खुराफातको चरम प्रयोग गर्ने ठाउँ राजनीतिलाई बनाइँदा यी सबै फमेला आइलागेको हो भन्ने बुझ्न कठिन छैन । त्यसैले गरिबसँग हैन गरिवीसँग लड्ने राजनीतिक संस्कारको विकास गरौं । खबरहब

पाठक मन्थन

उपयोगी धारणा पस्किदै आएको छु !

श्री सम्पादकज्यू, सर्वप्रथम हाम्रो अनि हामीले अति नै मन पराएको सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक अखबार यतिखेर केही तलमाथि दाँया-बाँया गर्दै अघि बढिरहेकोमा हामी तमाम भुभुचिन्तक, पाठक, ग्राहक प्रायः सबैजना अत्यन्त हर्षलेविभोर भएका छौं । किनकि, करिब ३ दशक लामो यात्रामा विशेषगरी सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक अखबारले नेपाली अखबारीता सामु एक्को बृहस्पति भै देशको विविधता संस्कार-संस्कृति, रीतिरिवाज, धर्म-कर्म, भाषा, लिपि, वेशभूषा जस्ता हरेक प्रकारका विशेषताको मान-सम्मानका साथै राज्य सरकारले नै तिनीहरुको विकास संरक्षण, सम्प्रवर्धन गर्नु पर्ने जस्ता अति उपयोगी सामग्रीहरु आमनागरिक समक्ष पस्किदै आएको यथार्थता कसैले नकार्न सकिदैन । जबकि, सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक अखबारले जस्तो अन्य नेपाली अखबारहरु धेरैले धेरैको मन जित्नु भन्दा पनि मन कुँडाउने कार्य गर्दै आएको तथ्यलाई कसै चट्ट भुल्न सकिदैन । जसले गर्दा आमनेपाली नागरिक बिच नै ठूलो-सानो जात-भातको कुरा उठ्नका साथै मानिस-मानिस बिच नै विभेदपूर्ण अवस्था सिर्जना भई बेलाबखत मानवरूपी दानवहरुले ज्यान मार्ने गरेको सत्यतालाई सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक अखबारको ठूलो कार्य सफलता र सम्पादनको हामी तमाम पाठक, शुभचिन्तकले मूल्यांकन गर्नु पर्दछ भन्ने हाम्रो ठहर छ । यसले अझ सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक अखबारको निरन्तरता र निखारताले भविष्यसम्मै अघि बढ्न सक्नेमा विश्वस्त रहन सकिन्छ ।

-अर्जुनबाबु बाइवा-बनेपा -९, काभ्रेपलाञ्चोक, कल्याण थापामगर, रत्ननगर, चितवन, राजेन्द्र थारु -कल्याणपुर सप्तरी, चन्द्रमान घिमाल-वयरवना -मोरङ, जगत माभी -प्रकाशपुर, सुनसरी ।

साख बढाउँदै निरन्तर अघि बढ्न सकोस् !

श्री सम्पादकज्यू, हामी नारी पाठक तथा शुभेच्छुक बन्दै आएको करिब १७ वर्षको दौरानमा त्यस सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक पत्रिकाले कतै बाटो विराउन पो थाल्यो कि, भन्ने सोचमा पुगेका छौं । कृपया यो हाम्रो भनाई र आशांप्रति सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक पत्रिकाको सम्पूर्ण टिमको विशेष ध्यान जान सक्ला भन्ने आशा एवं विश्वास लिएका छौं । किनकि, यति लामो यात्रामा जो-जसले जे भने पनि आशंका गर्दा गर्दै पनि त्यसको विपक्षमा थियो र आफै पनि छौं भन्ने विश्वास दिलाउन चाहन्छौं । यसरी किन र के का लागि सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक पत्रिकालाई यति औधि माया, सम्फना गर्छौं त भन्ने सवाल पनि उत्पन्न हुन सक्छ र त्यो असान्दर्भिक पनि हुन सक्दैन । कतिपय विषयवस्तु वा सामग्रीको महत्व र लोकप्रियता कमाउनुको अगाडि-पछाडि तिनको आ-आफ्नै भूमिका दायित्व निश्चय पनि गहन हुन्छ । त्यसै अनुसार कै हामीले पनि सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक पत्रिकाको उच्च सम्मानका साथ मूल्याङ्कन गरिरहेका छौं । यस तर्फ अविचल रूपमा भण्डै ३० वर्ष अघिदेखि नेपालको असमान, विभेद पूर्ण अवस्थाको चिरफार गर्दै प्रकाशित हुँदै आएको त्यस सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक पत्रिकाको अझ धेरै साख बढ्दै निरन्तर रूपमा यात्रा बढिरहोस् भन्ने शुभेच्छा प्रकट गर्न चाहन्छौं ।

- चञ्चला वान्तवा -रबिबजार, पाँचथर, हरिमाया लिम्बू - आठराई, तेहथुम, जानुका शाक्य- घरान-५, सुनसरी, लतादेवी गुरुङ -आबुखैरनी, तनहुँ, नीरामाया ब्लोन तामाङ -लुभु, ललितपुर, शशी श्रीसामगर -पोखरा-५, कास्की ।

सहकारीलाई बैंक ठान्दा डुबे करोडौं बचतकर्ता

रूषा थापा
आम सर्वसाधारणले सहकारीलाई सहकारी नसम्झी बैंक बुझ्ने । सरकारले पनि सहकारी बैंक होइन भनेर सचेत गराएन । जनताले बैंकमा जसरी सहकारीमा ठुलठुलो रकम जम्मा गरे । सुरक्षित र ब्याज पनि धेरै आउने उनीहरुको विश्वास थियो । तर, सहकारी रातारात भाग्यो ।

सहकारीका सञ्चालकहरुले पनि हाम्रो संस्था बैंकजस्तो होइन । सहकारी हो भनेर कहिल्यै बुझाएनन् । सहकारीका सञ्चालक र कर्मचारीहरु कोट, पेन्ट लगाउन्थे । चिल्लो गाडीमा हिड्थे । अफिसमा सिसिटिभी क्यामेरा समेत जडान गरिएको हुन्थ्यो ।

सहकारीका सञ्चालक, अध्यक्ष र कर्मचारीहरु चोर, ठग हुन् भनेर न सर्वसाधारणले थाहा पाए न सरकारले । सञ्चारमाध्यमहरुले पनि यसबारे केही थाहा पाएनन् । सहकारीका सञ्चालक, कर्मचारीहरुले त कतिपय बचतकर्ताको खाताबाटै पैसागायब बनाएका छन् भने कतिपयलाई बढी ब्याज दिने प्रलोभनमा रकम जम्मा गर्न लगाए ।

अहिले बचतकर्ता र आम सर्वसाधारणले थाहा पाएका छन् कि सहकारी मिनपावर, कन्सलट्रेन्सीभन्दा पनि ठग हो । बचतकर्ता भन्छन्, ‘कालोमोसो दल्दा वा जुताको माला लगाउँदा प्रहरी बोलाएर समाल्न लगाउँछ । अनि बचत फिर्ता माग्दा चाँहि दिदैन ।’

हाम्रो समाजमा चर्चित ऊखान छ, हातले पैसा दिँदा खुट्टालाई दुःख । त्यसरी नै सहकारीले बचतकर्ताको घरघरमा गएर पैसा उठायो । तर, अहिले बचतकर्ता सयौं पटक बचत फिर्ता माग्न जाँदा उनीहरु खाली हात फर्किनु परेको छ । सरकारले नै सहकारी खोल्न लाइसेन्स दिएको हो ।

जनताले घरमा पैसा जाँदा असुरक्षित हुन्छ भनेर सहकारीमा रकम जम्मा गरे । सहकारीले एउटै बचतकर्ताको पाँच हजारदेखि पन्ध्र करोडसम्म खाइदिएको छ । घर न घाटको बनाइदिएको छ । सहकारी विभाग भन्छ, ‘मुलुकभर ३१ हजार पाँच सय सहकारी दर्तामा छन् ।’

यति सहकारीले करोडौं बचतकर्ताको ३७ खर्व रकम भत्रम बनाइदिएको छ । तर, सरकार न सहकारीको दर्ता खारेज गर्न सक्छ न सहकारीका अध्यक्ष, सञ्चालक र कर्मचारीलाई नै पक्राउ गर्न सक्छ । सहकारी विभागका महानिर्देशक पिताम्बर घिमिरेले कार्यालय आएर हाजिर गर्ने र गफसफ गरेर दिन कटाउने काम गरिरहेका छन् ।

यसबाहेक उनले केही गर्न सकेका छैनन् । विभागमा दिनहुँ हजारौं बचतकर्ता आउँछन् । रुन्छन्, कराउँछन् । तर, महानिर्देशक घिमिरेलाई केही मतलब छैन । बजारमा सबै सहकारी भागिसकेको

छ ।

नभागेकोले पनि बचतकर्ताको रकम फिर्ता गरेका छैनन् । सहकारीका सञ्चालक, अध्यक्ष र कर्मचारीहरु कार्यालय आउँदैनन् । लुकिछिपी हिँडिरहेका छन् । सहकारी कार्यालयको बाहिर बोर्ड भ्रूण्डाएको हुन्छ भने भित्र ताल्चा लगाइएको हुन्छ ।

विभागका महानिर्देशक घिमिरे सबै सहकारीलाई समस्याग्रस्त घोषणा गर्नका निम्ति टिपणी उठाएर मन्त्रालयमा प्रस्ताव पनि लैजादैनन् । बचतकर्ताको रकम फिर्ता गर्न उनी केही पहल गर्दैनन् । बचतकर्ताको रकम फिर्ता नगर्ने सहकारीका अध्यक्ष, सञ्चालक र कर्मचारीलाई पक्राउ गर्न सीआईबीलाई पत्र पनि लेख्दैनन् ।

प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल प्रचण्ड पनि सहकारीमन्त्री रन्जिता श्रेष्ठलाई सबै सहकारीलाई समस्याग्रस्त घोषणा गर्न तथा दर्ता खारेज गर्नका लागि मन्त्रिपरिषद्मा प्रस्ताव ल्याउन निर्देशन पनि दिदैनन् । मुलुकमा प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी र सेना छ । अन्य विभिन्न निकाय पनि छन् । तर, आम सर्वसाधारणको जीवनभरको कमाइ खाइदिने सहकारीका सञ्चालक, अध्यक्ष र कर्मचारीलाई कसैले पनि समाल्न सक्दैन । नेपाली सेना आफुलाई जनताको सेवक भन्छ । राष्ट्रको सुरक्षा गर्छु भन्छ । तर, मुलुकको भूभाग छिमेकीले कब्जा गरिसक्दा आर्मी टुलुटुलु हेरेर मात्र बसिरहेको छ ।

व्यारेकभित्र बसेर जनताले तिरेको करमा मोजमस्ती गरिरहेको छ । नेपाल प्रहरी र सशस्त्र प्रहरी पनि जनताले नै तिरेको करबाट तलबभत्ता खान्छन् । तर, बचतकर्ताको रकम फिर्ता नगर्ने सहकारीका सञ्चालक, अध्यक्ष र कर्मचारीहरुलाई भने समाल्न सक्दैनन् ।

सहकारीका सञ्चालकहरु भन्छन्, ‘हामीले हाम्रो सहकारी समस्याग्रस्त घोषणा हुन नदिन विभागका महानिर्देशक, सहकारी मन्त्रीलगायतलाई मोटो रकम बुझाएका छौं ।’ प्रदेशस्थित सहकारी मन्त्रालय र स्थानीय तहहरु पनि सहकारीको दर्ता खारेज गर्दैन ।

न त बचतकर्ताको रकम फिर्ता नगर्ने सहकारीलाई समस्याग्रस्त नै घोषणा गर्छ । काठमाडौं महानगरका मेयर बालेन्द्र शाह (बालेन) ले आफ्नो नगरक्षेत्रभित्रका सहकारीले बचतकर्ताको रकम फिर्ता नगर्दा न त त्यो सहकारीको दर्ता खारेज गर्न सकेका छन् न त त्यस्ता सहकारीका सञ्चालक, अध्यक्ष र कर्मचारीलाई कानूनी दायरामा नै ल्याउन सकेका छन् ।

प्रधानमन्त्री प्रचण्डले अहिले पनि आम नागरिकलाई सहकारीमा पैसा नराख्नुस् भनेर सचेत गराएका छन् । उनी पनि सहकारीका सञ्चालक र अध्यक्षको अगाडि निरीह बनेका छन् । बचतकर्ताहरु रकम फिर्ता पाइने आशले वडा,

नगरपालिका, प्रहरी चौकी, विभाग, मन्त्रालय धाउँदाधाउँदै थकित भइसकेका छन् ।

उनीहरुको जुत्ता नै फाँटिसकेको छ । प्रतिनिधिसभाको कृषि, सहकारी तथा प्राकृतिक स्रोत समितिकी सभापति आरजु देउवाले पनि सबै सहकारीलाई समस्याग्रस्त घोषणा गर्ने तथा दर्ता खारेज गर्ने निर्णय गर्न सकेकी छैनन् । यीनीहरु पनि मेटिङ्ग बस्छन् । र, तलबभत्ता मात्र खान्छन् ।

बचतकर्ताहरु रकम डुबेपछि आत्महत्या गरिरहेका छन् । कतिपयले मानसिक सन्तुलन गुमाएका छन् त कतिपय डिप्रेसनमा गएका छन् । अधिकांश बचतकर्ता अहिले सुकुम्बासी अवस्थामा पुगेका छन् । सहकारी पीडितहरुले माइतीघर मण्डलामा ६२ दिन आन्दोलन समेत गरेका थिए ।

गएको साउन १८ गते सहकारी पीडित बचतकर्ताहरुले ठूलो आन्दोलन गरे । लगत्तै सहकारीमन्त्री रन्जिता श्रेष्ठले पीडितहरूसँग सात बुँदे सहमति गरिन् । सरकारले सहकारीहरुलाई चैत्र मसान्तभित्र बचतकर्ताको रकम फिर्ता गर्न निर्देशन दिएको छ ।

तर, सहकारी सबै कार्यालय बन्द गरेर भागिसकेका छन् । अनि कसले मान्छ सरकारको निर्देशन ? कसरी बचतकर्ताको रकम फिर्ता हुन्छ ? दुई वर्षअघि हामी भाग्दैनौं, हामी स्थानीय नै हो भन्ने सहकारीका सञ्चालक, अध्यक्षहरु पनि आज फरार भएका छन् ।

यता, भवन करोडको हुँदा बचतकर्ताको रक मभने अबौं फिर्ता गर्नुपर्ने छ । सहकारीका सञ्चालकहरुले छिट्टै नाफा कमाउने आशमा आँखा चिम्लेर घरजग्गा, गाडी र सेयरमा कर्जा लगानी गरेका थिए । आनाको एक लाख नपर्ने जग्गामा ५५ लाखसम्म लगानी गरे ।

सय रुपैयाँ किताको सेयरमा चार हजारसम्म र भारतमा एक लाखमा पाइने सवारीसाधनमा २० लाखरसम्म लगानी गरे । कतिपय सहकारीका सञ्चालक र कर्मचारीहरुले त बिना धितो घुसको आडमा पनि कर्जा दिएका थिए ।

घरजग्गा, गाडी र सेयरमा गरेको लगानी डुबेपछि सहकारीले बचतकर्ताहरुको रकम गर्न सकेन । अहिले सहकारीहरु बचतकर्ताहरुलाई जबरजस्ती महंगोमा घरजग्गा, गाडी र सेयर भिडाउन लागिपरेका छन् ।

कि त घरजग्गा लिनुस् नत्र हामी बचत फिर्ता गर्न सक्दैनौं भनेर सहकारीहरु भन्छन् । अनि एक लाख नपर्ने जग्गालाई आनाकै ८०/९० लाखमा किन्न बाध्य बनाइरहेका, बचतकर्तालाई । एकातिर बचत फिर्ता नगर्ने, अर्कोतर्फ महंगोमा घरजग्गा, गाडी र सेयर भिडाउन

खोजिरहेका छन्, सहकारीहरु ।

बचतकर्ताहरुले घरजग्गा, गाडी र सेयर किन्न पैसा राखेका होइनन् । समस्या आइपरेको बेलामा काम लाग्छ र गर्जो टार्नका निम्ति उनीहरुले बचत गरेका थिए । तर, अहिले न ब्याज दिन्छन् न त बचत फिर्ता गर्छन् । उल्टो एक लाख नपर्ने जमिनमा लाखौंमा जबरजस्ती भिडाउन खोज्छन् ।

यो त सिधै ठगीधन्दा भएन र ? तर, यस्ता ठग सहकारीका सञ्चालक, अध्यक्षलाई सरकार समात्दैनन् । सरकार सहकारीका ठगहरुको अगाडि लम्पसार पर्छ । सरकारकै कारण आज करोडौं बचतकर्ताको खर्बौं रकम डुबेको छ । बाटोमा मकै पोल्नेदेखि साग बेच्ने, घरायसी काम गर्नेसमेतले सहकारीमा बचत गरेका थिए ।

कतिपयले आफ्नो जायजेथा बेचेर सहकारीका रकम राखेका थिए । सहकारीले पैसा फिर्ता नगरेपछि वा रातारात भागेपछि आज बचतकर्ताहरु आफ्नै पैसाका कारण आत्महत्या गरिरहेका छन् । जनयुद्धमा १७ हजार नेपाली जनता मारेका व्यक्ति मुलुकको प्रधानमन्त्री छन् ।

अनि सहकारीले पैसा खाइदिएर बचतकर्ताहरुले आत्महत्या गर्दा वा मर्दा प्रधानमन्त्रीलाई के चासो ? प्रधानमन्त्रीलाई जनताको माया छैन । बचतकर्ताहरु सहकारीले पैसा खाइदिँदा डिप्रेसनमा गएर वा विभिन्न रोग लागेर मरिरहेका छन् । तर, सहकारी विभागका महानिर्देशक, सहकारीमन्त्री र प्रधानमन्त्रीलाई केही मतलब छैन । उल्टै तीनै जनताले तिरेको करमा मोजमस्ती गरिरहेका छन्, उनीहरु । आम सर्वसाधारणले बैंक र सहकारी बीचको फरक नबुझ्दा आज पैसा र ज्यान दुवै गुमाएका छन् । सर्वसाधारणले सहकारीलाई बैंक ठाने । र, बैंकमा राख्नेभन्दा बढी रकम जम्मा गरे ।

सर्वसाधारणले सहकारी राष्ट्र बैंकले नियमन गर्दैन । सहकारी विभाग, नगरपालिकामा दर्ता हुन्छ । र, स्थानीय तहहरुले नै यसको नियमन गर्छ भनेर बुझेनन् । त्यसैको फाइदा उठाएर सहकारीले आफुलाई बैंकको दाबी गर्दै जनता ठग्यो ।

पढलेख नभएका र अशिक्षित व्यक्ति समेत सहकारीको ठगीको सिकार बने । र, सरकारले केही गर्न सकेन । सहकारीका सञ्चालकको अगाडि प्रधानमन्त्री प्रचण्डले हात उठाएका छन् । उनले न बचतकर्ताको रकम फिर्ता गर्न सके न सहकारीका सञ्चालक, अध्यक्ष र कर्मचारीलाई कानूनी दायरामा ल्याउन सकेका छन् ।

भाषा–साहित्य

कुमाल भाषाको कविता

नानीके सल्लाह (नानीलाई सल्लाह)

- बाघविर मुस्विया कुमार

नानी तोकै नाबर होस र पढ्से

तोर उमेर अनुसा शरीर र पढाइमा बढेस

कुनै पनि काम, दुई दिनमा विवनत्

दुईचार दिनमै काममा, आसेई पनि निहोक्त

त्यसैले नानी, करै सिख धेरै

त्यसपछि होला, सफलता जहिले ।

त्यसैले नानी हो, सधै धेरै कर

कुमालहरूक: विचमा, यो होक हमार रहर्

पढने कुरामा भिनमान, कसैक: डर

पढैके करै पर्ला सधैनै रहर् ।

सफल होकेके, करै पर्ला मेहनत्

त्यसका लागि घुमै, पर्ला गाउँ

त्यसपछि तोरेहरूले, पाउनेवाट साथ

त्यसपछि अवस्य सफलता पर्ला हात् ।

आज कहाली कह्तै समय जाला

गइलक समय खोजेर कसनके पायला

हामार अधिकार खोजौं, पर्ला आजै

पछि त तोरहरूले कर्नेवाट राजै

गुरुड मातृभाषाको कविता ।

कला–मनोरञ्जन

नाटक “पार्वती” अन्तर्राष्ट्रिय महोत्सवमा सहभागी हुँदै

काठमाडौं - काठमाडौंको थापागाउँस्थित मण्डली थिएटरमा

चर्चित अभिनेता बुद्धि तामाङ र अर्का निर्देशक सोनाम लामाद्वारा

निर्देशित ‘मासिन्या’ नाटक हाल मञ्चन भइरहेको छ । ‘मासिन्या’

नाटक गत ११ माघदेखि मञ्चन हुन थालेको हो । उक्त ‘मासिन्या’

नाटक आगामी २८ माघसम्म सोमवारबाहेक हरेक दिन साँझ ५

बजे मञ्चन हुने जनाइएको छ । त्यस्तै शनिवारको दिनमा भने

दिउँसो २ बजे पनि मञ्चन गरिने भएको छ । सो नाटकको लेखन

लक्ष्मी रुम्बा र राजु स्याङ्तान राबतको रहेको नाटकमा

तामाङ समुदाय माथि राज्यले विगतमा गरेका विभेद र तामाङ

समुदायले भोगेका दुःखका विषयहरु समेटिएका छन् ।दर्शकलाई

प्रस्तुत नाटकले डेढ घण्टासम्म मनोरञ्जन प्रदान गर्नेछ ।

दर्शकले नाटक हेर्नका लागि ५०० र १००० रुपैयाँ दरको टिकट

उपलब्ध गराइएको छ । सो मासिन्या नाटक हेरेपछि लेखक राजन

मुकारुडले सामाजिक सञ्जालमा पोष्ट गर्दै भनेका छन्, खासगरी

आफूलाई नमासिन्या ठान्नेहरुले पटकपटक नाटक हेर्नु ‘। आफ्नो

भाषा, सभ्यता, संस्कृति, प्रकृतिसित टाढिदै पुँजीवादी हर्कतहरु

सित जोल्ठिदा आफू भन् कसरी मासिरहेको छु भन्ने सोचन बाध्य

हुनुभएन भने तपाईँभित्रका समस्या बारे विमर्श गरौला ।’

चलचित्रमा अभिनय गर्दै ओली

काठमाडौं - नेकपा (एमाले) का अध्यक्ष केपी शर्मा ओलीले

चलचित्रमा अभिनय गर्ने भएका छन् । पूर्वप्रधानमन्त्रीसमेत रहेका

ओलीले अभिनेता रमित ढुंगानाको डेब्यू निर्देशित फिल्म ‘नमेटिने घाउ’

मा अभिनय गर्न लागेका हुन् ।

काठमाडौंमा आइतबार फिल्मको औपचारिक घोषणा गरिएको

हो । सो कार्यक्रममा ओलीसमेत उपस्थित रहेका थिए । चलचित्रमा

एमाले अध्यक्ष ओली प्रधानमन्त्रीको भूमिकामा प्रस्तुत हुनेछन् ।

फिल्ममा तेजाब आक्रमणमा परेका किशोरी र महिलाको जीवनलाई

कथामा समेटिएकोछ ।

‘एसिड आक्रमण जस्ता घटना घटिरहेका छन् । यो अन्त्य हुनुपर्छ ।

यसै अभियानमा जोडिएको छ- नमेटिने घाउ । यो एउटा अभियान र

प्रभावकारी अंग हो,’ कार्यक्रममा अध्यक्ष ओलीले भने, ‘मान्छेले छालाको

सुन्दरतालाई प्राथमिकता दिन्छन् । मनको, आचरणको, व्यवहारको

र आन्तरिक सुन्दरता मान्छेले बुझ्नेको हुँदैन । एसिड आक्रमणले

एकजनालाई मात्र पीडा दिएको हुँदैन । उनका साथीभाइ र परिवारलाई

पनि बारम्बार पीडा दिइरहेको हुन्छ । नमेटिने घाउले केही हदसम्म

यसलाई अन्त्य गर्छ भन्ने मलाई लागेको छ ।’

यो चलचित्रमा तेजाब आक्रमणमा परेका ३३ जना पीडितहरूको

कथालाई समेटेर बनाउन लागिएको हो । चलचित्रमा शिवम् अधिकारीको

कथा, ओम सुनारको संगीत रहेको छ । लेखक अधिकारीले पटकथा

साढे दुई वर्ष लगाएर लेखेका हुन् ।

रमित ढुंगाना फिल्म प्रोडक्शन ब्यानरमा निर्माण हुने चलचित्रमा

मुस्कान खालुन, सिम्रन खड्का, सुरवीर पण्डित, रामचन्द्र अधिकारी,

सुप्रज्ञा शर्मा, इभा गिरी, प्राप्ति पौडेल, सन्जोग रसाइली, सन्दीपबाबु

लोहनी, रचना गौतम, प्रभात पाल ठकुरी, आरती आचार्य, अखिल

बजगाईं, उपेक्षा न्यौपाने, क्रान्ति शाह, वीरेन्द्र सिंह कुसुवहालगायत

कलाकारको अभिनय रहनेछ ।

निर्मल, सफा र स्वच्छ पानीमा
आधुनिक प्रविधिबाट सबै प्रकारका
कपडा धुनका लागि सधै हामीलाई
सम्भन्नुहोस् ।

नोट : होम डेलिभरीको पनि व्यवस्था छ ।

HYGIENIC DRY

CLEANERS & LAUNDRY
Gwarko-17, Lalitpur, Nepal
RECEIVING | DELIVERING

प्रो.आर.एम.राई, मो.९८२३१९४३७३, ९८४४२७८६५७

महाकुलुङ गाउँपालिकाको
कार्यालयद्वारा गाउँपालिकाबासी

जनसमुदायलाई अनुरोध

- गाउँपालिकालाई बुझाउनु पर्ने घर, जग्गा, मालपोत दस्तुर, व्यवसाय कर आदि समयमा नै बुझाऔं ।
- घटना घटेको ३५ दिनभित्र व्यक्तिगत घटना दर्ता गरौं ।
- सार्वजनिक जग्गा र सम्पत्ति संरक्षणमा गाउँपालिकालाई सहयोग गरौं ।
- आफ्नो घर आँगनबाट उत्पन्न फोहरलाई व्यवस्थित गरौं ।
- इजाजत पत्र लिएर मात्र व्यापार व्यवसाय गरौं तथा उपभोक्ता आचारसंहिता पालना गरौं ।
- बालबालिकालाई काममा हैन विद्यालय पठाऔं ।
- विकास निर्माण कार्यक्रममा जनसहभागिता जुटाऔं ।
- कृषिको व्यावसायीकरण गरौं । खाद्य सम्प्रभुत्व र आत्मनिर्भर गाउँपालिका निर्माणमा सहभागी बनौं ।
- किसानलाई सम्मान गरौं । जैविक विविधतामा आधारित पर्यावरणीय कृषि पेशा अवलम्बन गरौं ।

महाकुलुङ गाउँपालिकाको कार्यालय

बुङ, सोलुखुम्बु, सघीय नेपाल ।

प्रहरी गतिविधि: अवैध लागूऔषध तथा अन्य कसुरमा पक्राउ

काठमाडौँ - बाराको महागढीमाई नगरपालिका-१ गढीमाई मन्दिरस्थित सडकबाट अवैध लागूऔषध ब्राउनसुगर जस्तो देखिने पदार्थ १ सय २ ग्रामसहित सुर्घण गाउँपालिका-७ सनफुलुवा बस्ने ४१ वर्षीय उमेश कुमार यादवलाई शनिबार दिउँसो प्रहरीले पक्राउ गरेको छ । प्रहरी चौकी बरियारपुरबाट खटिएको प्रहरीले बा.९४ प ६११४ नम्बरको मोटरसाइकललाई जाँच गर्ने क्रममा चालक यादवलाई उक्त पदार्थसहित पक्राउ गरेको हो ।

त्यसै गरी मोरङको विराटनगर महानगरपालिका-१५ एक नम्बर ढाटबाट अवैध लागूऔषध खैरो हेरोईन जस्तो देखिने पदार्थ ५७ मिलिग्रामसहित सोही महानगरपालिका-१२ बस्ने २३ वर्षीय शौरभ सोनीलाई शनिबार दिउँसो प्रहरीले पक्राउ गरेको छ । लागूऔषध नियन्त्रण ब्यूरो विराटनगरबाट खटिएको प्रहरीले उनलाई उक्त पदार्थसहित पक्राउ गरेको हो ।

त्यस्तै बर्दियाको बाँसगढी नगरपालिका-९ पहाडिपुरबाट अवैध लागूऔषध गाँजा करिव १ किलो ४५ ग्रामसहित सोही नगरपालिका-९ माछागड बस्ने २४ वर्षीय अम्मर बहादुर चनारालाई शनिबार साँझ प्रहरीले पक्राउ गरेको छ । प्रहरी चौकी लक्ष्मणाबाट खटिएको प्रहरीले उनलाई उक्त गाँजासहित पक्राउ गरेको हो ।

त्यस्तै मकवानपुरको हेटौँडा उपमहानगरपालिका-१९ नेवारपानी बस्ने २७ वर्षीय बिस्सुराज लामालाई अवैध लागूऔषध अफिम जस्तो देखिने पदार्थ करिव १ सय २५ ग्रामसहित शनिबार साँझ प्रहरीले पक्राउ गरेको छ । ईलाका प्रहरी कार्यालय नेवारपानीबाट खटिएको प्रहरीले लामाको घरबाट उक्त पदार्थ फेला पारी उनलाई पक्राउ गरेको हो । त्यसै गरी सिरहाको धनगढीमाई नगरपालिका-५ स्थित सडकबाट

अवैध लागूऔषध गाँजा करिव २ किलो र नगद ६ हजार ४ सय ४५ रूपैयाँसहित सोही नगरपालिका-१३ भोर्लेनी बस्ने ४८ वर्षीय राम सुफल महतोलाई शनिबार साँझ प्रहरीले पक्राउ गरेको छ । ईलाका प्रहरी कार्यालय धनगढीबाट खटिएको प्रहरीले उनलाई उक्त गाँजासहित पक्राउ गरेको हो ।

त्यस्तै बाँकेको नेपालगंज उपमहानगरपालिका-१५ जमुनाहवाट अवैध लागूऔषध ब्राउनसुगर जस्तो देखिने पदार्थ ९ सय मिलिग्रामसहित २ जनालाई शनिबार साँझ प्रहरीले पक्राउ गरेको छ । पक्राउ पर्नेहरूमा कोहलपुर नगरपालिका-१३ बस्ने २८ वर्षीय विकल्प पुन मगर र २२ वर्षीय सुरेश नाथ योगी रहेका छन् । लागूऔषध नियन्त्रण ब्यूरो नेपालगंज र ईलाका प्रहरी कार्यालय जमुनाहवाट खटिएको प्रहरीले भारतबाट नेपालतर्फ आउँदै गरेका उनीहरूलाई उक्त पदार्थसहित पक्राउ गरेको हो ।

त्यस्तै भ्पााको दमक नगरपालिका-९ बस्ने २६ वर्षीय पासाङ तामाङलाई अवैध लागूऔषध ब्राउनसुगर जस्तो देखिने पदार्थ २ ग्रामसहित शनिबार राति प्रहरीले पक्राउ गरेको छ । ईलाका प्रहरी कार्यालय दमकबाट खटिएको प्रहरीले उनलाई उक्त पदार्थसहित पक्राउ गरेको हो ।

यस सम्बन्धमा प्रहरीले आवश्यक अनुसन्धान गरिरहेको छ । त्यसै गरी तनहुँबाट प्राप्त समाचार अनुसार ४६ वर्षीया महिलालाई जबरजस्ती करणी गरेको अभियोगमा शुक्लागण्डकी नगरपालिका- १० खोरादी बस्ने २७ वर्षीय प्रकाश विकलाई शनिबार दिउँसो प्रहरीले पक्राउ गरेको छ । विकले ती महिलालाई जबरजस्ती करणी गरेको भन्ने उजुरीको आधारमा ईलाका प्रहरी कार्यालय भिमाद र ईलाका प्रहरी कार्यालय बेलचौताराबाट खटिएको प्रहरीले उनलाई पक्राउ गरेको हो ।

शुरु हुने पुष्पाञ्जली तथा अन्त्यको आरतीलाई छुट्टा छुट्टै रूपमा पढ्न सकिन्छ । सन् २०१९ मा प्ले स्टोरमा अपलोड भएको यस एपलाई हालसम्म ५ हजार भन्दा धेरैले डाउनलोड गरेका छन् । ५ एमबी स्पेस रहेको हुँदा थोरै स्टोरमा तथा मोबाइलमा स्टोरेज कमी भएकाहरूलाईसमेत यो एप निकै उपयोगी हुन पुग्नेछ । एन्ड्रोइड ४/३ भन्दा माथिको डिभाइसले सपोर्ट गर्ने हुँदा यसलाई पुरानो डिभाइसलेसमेत सपोर्ट गर्छ्छ । यो एपलाई मोबाइलमा पढ्न सजिलो हुने गरी डिजाइन गरिएको छ ।

लोककल्याणकारी...

रकम दोब्बर गर्न सुभाव दिने निर्णय गरेको विज्ञप्ति मार्फत बताएको हो । काउन्सिलका वरिष्ठ प्रशासकीय अधिकृत दिपक खनालद्वारा जारी विज्ञप्तिमा छापा माध्यमलाई टिकाइराख्न समस्या आइरहेको सन्दर्भमा प्रादेशिक र स्थानीय निकायका विज्ञापन, सूचना तत् तत् स्थानका पत्रपत्रिकाले नपाएको विषयमासमेत काउन्सिलको गम्भीर ध्यानाकर्षण भएको बताइएको छ । त्यसैगरी वैठकले स्थानीय र प्रदेश स्तरका सरकारी विज्ञापन, सूचना प्रकाशनका लागि स्थानीय र प्रदेश स्तरका

यस सम्बन्धमा प्रहरीले आवश्यक अनुसन्धान गरिरहेको छ ।

त्यस्तै काठमाडौँ महानगरपालिका-६ बौद्ध बस्ने ३९ वर्षीय चतुरमान तामाङको घरमा जुवातास खेलिरहेको अवस्थामा तामाङ समेत ५ जनालाई शनिबार साँझ प्रहरीले पक्राउ गरेको छ । प्रहरी वृत्त बौद्धबाट खटिएको प्रहरीले उनीहरूलाई नगद ३२ हजार ६ सय ८० रूपैयाँ र ३ बुक ताससहित पक्राउ गरेको हो ।

यस सम्बन्धमा प्रहरीले आवश्यक अनुसन्धान गरिरहेको छ । त्यस्तै लमजुङको दुधपोखरी गाउँपालिका-२ भाले खोलास्थित बाटो छेउबाट भरूवा बन्दुक १ थान शनिबार साँझ प्रहरीले बरामद गरेको छ । ईलाका प्रहरी कार्यालय बिचौरबाट खटिएको प्रहरीले उक्त बन्दुक फेला पारी बरामद गरेको हो ।

यस सम्बन्धमा प्रहरीले आवश्यक अनुसन्धान गरिरहेको छ ।

त्यसै गरी चितवनको भरतपुर महानगरपालिका-१६ शिवघाटस्थित सडकमा बा.प्र. ०३-००१ च ११९७ नम्बरको बलेरो गाडीले बा.प्र.०३-००३ प ८६२४ नम्बरको मोटरसाइकललाई शनिबार साँझ ठक्कर दिँदा मोटरसाइकल चालक सोही ठाउँ बस्ने ४१ वर्षीय मधुसुदन खत्रीको मृत्यु भएको छ । दुर्घटनामा गम्भीर घाइते भएका उनको नयाँ मेडिकल कलेज भरतपुरमा उपचारको क्रममा मृत्यु भएको हो । साथै दुर्घटनामा घाइते भएका मोटरसाइकलमा सवार १ जनाको सोही अस्पतालमा उपचार भइरहेको छ । बलेरो चालकलाई प्रहरीले नियन्त्रणमा लिएको छ ।

त्यस्तै दाङको लमही नगरपालिका-३ मभ्फगाउँस्थित सडकमा लु.२ ख ६३७ नम्बरको ट्रक र रा.७ प १४३२ नम्बरको मोटरसाइकल एकआपसमा ठक्कर खाई गए्राति दुर्घटना हुँदा मोटरसाइकल चालक सोही

पत्रपत्रिकालाई प्राथमिकताका साथ उपलब्ध गराउन सम्बन्धित निकायमा लेखी पठाउने निर्णय गरेको पनि विज्ञप्तिमा उल्लेख गरिएको छ ।

त्यस्तै खरिद सम्बन्धी सूचना विद्युतीय खरिद सहित प्रेस काउन्सिल नेपालबाट वर्गीकरणमा परेका पत्रपत्रिकामा प्रकाशन गर्न मिल्ने गरी आवश्यक व्यवस्था गर्न सार्वजनिक खरिद अनुगमन कार्यालयलाई सुभाव दिने निर्णय समेत भएको विज्ञप्तिमा भनिएको छ । यस्तै ‘सरकारी कार्यालय रहेको स्थानका सञ्चार माध्यममासमेत सूचना प्रकाशन गर्न मिल्ने गरी सार्वजनिक खरिद सम्बन्धी कानुन संशोधन गर्न नेपाल सरकारलाई आवश्यक सुभाव लेखी पठाउने निर्णय गरिएको जनाउँदै सूचना प्रविधिमा दिनानूदिन बढ्दो विकासक्रम, सामाजिक सञ्जालको प्रभाव र विभिन्न प्राकृतिक प्रकोप, महामारी आदिका कारण नेपालको पत्रकारिता क्षेत्र प्रभावित हुँदै आएको र यसको प्रत्यक्ष प्रभाव छापा माध्यममा बढी परेकाले यस्तो निर्णय गरेको जनाउँदै काउन्सिलले

सबै छापा माध्यम चरम संकटमा परेको उल्लेख गरेको छ । स्थानीय

नगरपालिका-१ नर्ती बस्ने ३० वर्षीय सुदन जिसीको मृत्यु भएको छ । दुर्घटनामा गम्भीर घाइते भएका उनको लमही अस्पतालमा उपचारको क्रममा मृत्यु भएको हो । ट्रक चालकलाई प्रहरीले नियन्त्रणमा लिएको छ ।

त्यस्तै कास्कीको रूपा गाउँपालिका-६ घिमिरेथरस्थित सडकमा ग.१४ प १५८५ नम्बरको मोटरसाइकल अनियन्त्रित भई शनिबार राति दुर्घटना हुँदा मोटरसाइकलमा सोही गाउँपालिका-७ माफ्फाउँ बस्ने ३० वर्षीया कृष्णमाया न्यौपानेको मृत्यु भएको छ । दुर्घटनामा गम्भीर घाइते भएकी उनको पश्चिम क्षेत्रीय अस्पताल गण्डकीमा उपचारको क्रममा मृत्यु भएको हो ।

त्यस्तै धादिङको गजुरी गाउँपालिका-६ जरेखेतस्थित सडकमा प्र.३-०३-००१ प २६३९ नम्बरको मोटरसाइकल अनियन्त्रित भई सडकबाट करिव ८ मिटर तल खसेर आइतबार बिहान दुर्घटना हुँदा चालक रोल्पा सुनिल स्मृति गाउँपालिका-१ घोडागढी बस्ने १९ वर्षीय विशाल केसीको मृत्यु भएको छ । दुर्घटनामा गम्भीर घाइते भएका उनको गजुरी अस्पतालमा उपचारको क्रममा मृत्यु भएको हो ।

दुर्घटनाका सम्बन्धमा प्रहरीले आवश्यक अनुसन्धान गरिरहेको छ ।

त्यस्तै तारकेश्वर नगरपालिका-९ फुटुङ डाँडागाउँस्थित भारत मोतिहारी घर भएका ३७ वर्षीय सलिन मियाको सिरक डस्ना र माछा पसलमा शनिबार दिउँसो आगलागी हुँदा नगद, सुनचाँदीका गरगहना, सिरक बनाउने मेसिन, कपास, तयारी सिरक, डसना गरी करिव १२ लाख १० हजार रूपैयाँ बराबरको धनमाल जलेर नष्ट भएको हो ।

प्रहरीले स्थानीय बासिन्दा र दमकलको सहयोगमा आगलागी नियन्त्रणमा लिनुको साथै यस सम्बन्धमा आवश्यक अनुसन्धान गरिरहेको छ ।

र प्रदेशस्तरका छापामाध्यम भन्नु अस्तित्व रक्षाको चरणमा रहेकाले सूचना प्रविधिको पछिल्लो विकासक्रमसँग जोड्दै सुधार हुन जरुरी भएकोले ‘राज्यस्तरबाटै छापा माध्यमलाई बचाउन विशेष ध्यान दिनुपर्ने अवस्था आएकोले यो निर्णय गरिएको हो ।’ जारी विज्ञप्तिमा भनिएको छ ।

चलचित्र...

उपमहानगरपालिकाका प्रमुख हर्क साम्पाङले चलचित्र अभिनयमा डेय्यु गर्दै थप चर्चा बटुल्ने भएका छन् । अस्त शनिबार वेलुका धरानमा छायांकन भैरहेको चलचित्र ‘खजुरे ब्रो’मा साम्पाङको एक मिनेट लामो दृश्य चलचित्रको क्यामरामा कैद गरिएको छ । यसरी कैद गरिएको चलचित्रमा साम्पाङलाई अतिथिको भूमिकामा देख्न सकिनेछ । धरानको विजयपुरमा भैरहेको चलचित्रको छायांकन सेटमै नगर प्रमुख साम्पाङ पुगेका थिए । चलचित्रका अभिनेता महेश त्रिपाठीले जानकारी दिए अनुसार साम्पाङको एक मिनेटजति केमियो भूमिकाका लागि सुटिङ भएको हो ।

‘चलचित्रमा नगर प्रमुख साम्पाङलाई प्रमुखकै भूमिकामा देख्न सकिन्छ । प्रमुखको भूमिका कथाले मागे अनुसार भन्डै एक मिनेट जतिको दृश्य खिचिएको छ । नगर प्रमुख साम्पाङले चलचित्रमा निभाएको ‘अभिनयसँगै चलचित्रलाई आवश्यक सहयोग गर्ने आशवासन पनि दिइएको बताइएकोछ । अभिनेता त्रिपाठीले दिएको जानकारी अनुसार चलचित्र छायांकन पछि प्रमुख साम्पाङ उत्साहित देखिएका थिए । ‘षडङ्ग’ फेम्ड सुरज सुनुवारले यस कमेडी चलचित्रको निर्देशन गरिरहेका छन् । चलचित्र धरानकै वास्तविक पात्रको कथावस्तुमा निर्माण हुन लागेको हो ।

यो चलचित्रबाट पूर्वमिस नेपाल इन्टरनेसनल नीति शाहले पनि डेय्यु गर्ने छन् । उनले छायांकन सेटबाटै नगर प्रमुख साम्पाङसँग लिएको तस्विर सेयर गरेकी छिन् ।

खेलकुद

इलाम गोल्डकपको उपाधि एनआरटीलाई

इलाम - प्रथम ‘एनआरएनए इलाम गोल्डकप’को उपाधि न्यूरोड टिम काठमाडौँ (एनआरटी)ले चुमेको छ । गत शनिबार भएको फाइनलमा पेनाल्टी सुटआउटमा एनआरटीले ४-३ गोलअन्तरले भापालाई पराजित गरेको हो । निर्धारित समयमा गोल हुन नसकेपछि खेलको नतिजा पेनाल्टी सुटआउटबाट निकालिएको हो । प्रतियोगितामा विर्तामोड युनाइटेड भापा उपविजेता भएको छ ।

विर्तामोड युनाइटेडका तर्फबाट हिसुव थपलिया प्लेयर अफ दि म्याच घोषित भए । एनआरटीका राजीव लोप्चनले पहेँलो कार्ड पाए । एनआरटीले यसअघि सेमिफाइनलमा आयोजक रेडहर्स फुटबल क्लब र क्वार्टर फाइनलमा बाग्मती युवा क्लबलाई पराजित गरेको थियो । विर्तामोडले सेमिफाइनलमा पाँचथरलाई र क्वार्टर फाइनलमा राष्ट्रिय जागृति क्लबलाई हराएको थियो ।

विजेताले नगद रु पाँच लाख र उपविजेताले रु तीन लाख पुरस्कार पाएका छन् । विजेता तथा उपविजेता टिमलाई इलाम नगरपालिकाका प्रमुख तथा कार्यक्रमका प्रमुख अतिथि केदार थापालगायतका अतिथिले वितरण गरेको छ । सर्वाधिक गोलकर्ता, उत्कृष्ट खेलाडी, उत्कृष्ट किपर, उत्कृष्ट मिडफिल्डर, उत्कृष्ट डिफेन्डर, उदीयमान खेलाडी र उत्कृष्ट कोचलाई नगद रु पाँच हजार पुरस्कार वितरण गरिएको छ । गएको माघ ६ गतेबाट सुरु भएको प्रतियोगिता रेडहर्स फुटबल क्लबले आयोजना गरेको हो ।

सन् २०२६ मा जापानमा हुने एसियाली खेलकुदका लागि विशेष प्रशिक्षण

काठमाडौँ - राष्ट्रिय खेलकुद परिषद् (राखेप) ले मिसन २०२६ अन्तर्गत जापानमा हुने २० औँ एसियाली खेलकुदमा स्वर्णसहित दोहोरो अंकमा पदक हासिल गर्ने लक्ष्य तथा आसन्न ओलम्पिक खेलकुद, इन्डोर एसियन गेम्स र साग गेम्सलाई समेत मध्यनजर गरी राष्ट्रिय टिम तयारीको विशेष प्रशिक्षण आजदेखि सुरु हुने भएको छ ।

राखेपका सदस्य-सचिव टंकलाल घिसिङले नियमित राष्ट्रिय टिम तयारीको प्रशिक्षण र व्यापक अन्तर्राष्ट्रिय सहभागितालाई उच्च प्राथमिकता दिएर पहिलो चरणमा ५ खेलको तयारी प्रशिक्षण थालिएको आइतबार आयोजित पत्रकार सम्मेलनमा जानकारी गराएका हुन ।

सदस्य-सचिव घिसिङले विगतको समग्र नतिजा र उपलब्धीलाई मध्यनजर गरी पहिलो चरणमा तेक्वान्दो, कराते, उसु, बक्सिङ र जुडोको तयारी प्रशिक्षण सुरु गर्न लागिएको बताउँदै क्रमैसँग अन्य खेलको पनि तयारी थाल्ने बताए । उनले पाँचौँ एसियाली पारा खेलकुदको पनि तयारी सुरु गर्ने बताए ।

राष्ट्रिय टिम तयारीका निर्देशक दीपक विष्टले प्रशिक्षणको अवधिमा खेलाडीको फिटनेस परीक्षण, स्ट्रेन्थ पावर ट्रेनिङ, डाइट एन्ड न्युट्रिसन कक्षा, उत्प्रेरणात्मक तथा खेल विज्ञान कक्षा, योगा कक्षा, स्वास्थ्य परीक्षण, स्वास्थ्य परीक्षण, डोपिङ सम्बन्धी अभिमुखिकरण कार्यक्रम पनि हुने जानकारी गराए ।

विशेष प्रशिक्षणमा रहेका ५ खेलमा २९ पुरुष र २१ महिला खेलाडी रहेका छन् । प्रत्येक खेलका लागि समान २-२ गरी १० प्रशिक्षक खटिने छन् । कुनैपनि एसियाली खेलकुद सम्पन्न भएको छोटो समयमा आगामी संस्करणका लागि राखेपले तयारी थालेको यो पहिलोपटक हो ।

प्रशिक्षक जर्गेन क्लोपले लिभरपुल छोड्ने

काठमाडौँ - लिभरपुल प्रिमियर लिग क्लबका प्रशिक्षक जर्गेन क्लोपले सिजनको अन्त्यपछि क्लब छोड्ने सम्भाव्यता बताएका छन् । क्लबसँग गरेको कुराकानीमा क्लोपले आफूले यस सिजनको अन्त्यपछि क्लब छोड्ने बताएका हुन् । उनले आफ्नो उर्जा सकिएको बताउँदै क्लब छोड्न लागेको बताएका छन् । क्लोप लिभरपुलमा २०१५ देखि प्रशिक्षक रहेका छन् । उनी त्यस अघि २००८ देखि २०१५ सम्म जर्मनी क्लब डोर्टमण्डको प्रशिक्षक रहेका थिए ।

क्लोपले लिभरपुल अहिलेसम्म २०१९/२० सिजनमा प्रिमियर लिग, २०२१/२२ मा एफए कप, २०२१/२२ मा इएफएल कप, २०१८/१९ मा च्याम्पियन्स लिग, २०१९ मा युइएफए सुपर कप, २०१९ मा फिफा क्लब विश्वकप जितेका थिए । त्यसैगरी क्लोपको नेतृत्वमा २०१७/१८ र २०२१/२२ मा लिभरपुल च्याम्पियन्स लिगको फाइनलमा पुग्न सफल भएको थियो ।

मुलुकको हरेक प्रदेश, जिल्ला महानगरपालिका, उपमहानगरपालिका, नगरपालिका, गाउँपालिकाका अतिरिक्त शिक्षण संस्था, वित्तीय संस्था, कलकारखाना, सरकारी तथा अर्धसरकारी कार्यालयहरुमा भरपर्दो र सुरक्षित तवरबाट सुरक्षा प्रदान गर्न गराउन वा पहराको लागि गोल्डेन त्रिशक्ति सर्भिस प्रा.लि.लाई सधैँ सम्झनुहोस् ।

गोल्डेन त्रिशक्ति सेक्युरिटी सर्भिस प्रा.लि.

प्रधान कार्यालय

प्रदेश नं. १, इटहरी, सुनसरी,

फोन नं. ०२५-५८४०९६, मो. ९८४२११८८०८

राजनीतिक.

पहलकदमी लिनेलगायतका उद्देश्य ‘समुदायमा कांग्रेस’को रहेको दावी छ ।

कांग्रेसको यो अभियान नयाँ भने होइन किनकी यस अघि यस्तै प्रकृतिको कार्यक्रम अन्य दलहरूले सम्पन्न गरिसकेका छन् । आमनिर्वाचनको तीन महिना नबित्दै ‘मिसन ग्रासरुट’ अभियानमार्फत नेकपा एमाले जनतासमक्ष पुगेको थियो । आमनिर्वाचनपछि दोस्रो शक्ति बनेको एमालेले २०७९ फागुन पहिलो हप्तादेखि दुई महिनासम्म अभियान सञ्चालन गरेको थियो । फागुन ५ मा एमाले अध्यक्ष केपी शर्मा ओलीले ‘भर्चुअल’ माध्यमबाट उद्घाटन गरेका ‘मिसन ग्रासरुट’ अभियानमा पार्टीका केन्द्रीय पदाधिकारी तथा सदस्यहरू खटिएका थिए । एमालेले ‘भुलाघाटदेखि चिवाभञ्ज्याङसम्म समृद्धिका लागि संकल्प यात्रा’ नामक अर्को अभियान गत पुस १ गते सम्पन्न गर्‍यो । पश्चिम महाकाली नदी किनारको भुलाघाटबाट शुरु भई पूर्वको पाँचथरको चिवाभञ्ज्याङ पुगेको दुई हप्ते यात्रामा अध्यक्ष केपी शर्मा ओलीसहितका शीर्ष नेताहरू सहभागी थिए । यो यात्रालाई एमालेले नागरिक र पार्टीबीच सम्बन्ध सेतुको रूपमा व्याख्या गरेको थियो । त्यस क्रममा प्राप्त सुभाव एमालेले सरकारलाई बुझाइसकेको छ ।

तेस्रो शक्तिमा खुम्विएको माओवादी केन्द्रले पनि चार महिना लामो ‘रूपान्तरण अभियान’ चलाइसकेको छ । तीन महिनाका लागि भनेर १६ भेदैदेखि शुरु गरिएको यो अभियान माओवादीले एक महिना समय थपेर चार महिना संचालन गरेको थियो । पार्टी अध्यक्ष एवं प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल ‘प्रचण्ड’ले पार्टी मुख्यालय पे्ररिसडाँडामा अभियानको उद्घाटन गरेपछि पार्टीका नेता-कार्यकर्ता देशभर पुगेका थिए ।

एमालेको ‘मिसन ग्रासरुट’ र माओवादी ‘रूपान्तरण अभियान’ कार्यक्रम र उद्देश्यको दृष्टिकोणले खासै भिन्न थिएनन् । यी दुवै दलले पार्टी सुदृढीकरण तथा संगठन विस्तार गर्ने उद्देश्यका साथ फरक-फरक नाम दिएर उस्तै किसिमका अभियान सञ्चालन गरेको थियो भने कांग्रेस पनि उही प्रकृतिको अभियान लिएर समुदायमा जान लागेको हो । संसद्का प्रमुख दलहरू पालैपालो जनतामाभ्र पुगेपछि गत आमनिर्वाचनमा राष्ट्रिय मान्यतासमेत नपाएको माधव नेपाल नेतृत्वको नेकपा एकीकृत समाजवादी पनि चुप लागेर बसेन । सबै तहमा संगठन विस्तारसमेत नगरिसकेको अवस्था जनतासम्म पुग्न एकीकृत समाजवादीले पनि चार महिनाअघि ‘समाजवाद जागरण यात्रा’ गर्‍यो ।

एकीकृत समाजवादीले १४ असोजदेखि भ्भापाको काँकडभितास्थित मेची नदीबाट यात्रा शुरु गरेको थियो । असोज २९ मा पश्चिम महाकाली पुगेर सफिएको समाजवाद जागरण यात्राको उद्देश्य पार्टीले अवलम्बन गरेका वैचारिक दृष्टिकोण प्रचारप्रसार गर्ने थियो । त्यसो त वर्तमान मुलुक सुहाउँदो, नयाँ र अन्य दलभन्दा नितान्त फरक दावी गर्ने राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी (रास्वपा) ले पनि विभिन्न नामका अभियान सञ्चालन गर्दै आएको छ । रास्वपाले पुरानै दलहरूको सिको गर्दैपुस १२ गतेसम्म तीनदिने ‘नारायणगढ-बुटवल पदयात्रा’ गर्‍यो, जसमा सभापति रवि लामिछाने स्वयं सहभागी थिए । रास्वपा फेरि यस्तै किसिमको अर्को अभियान ‘दबाव यात्रा’ सञ्चालन गर्ने तयारीमा रहेको बुझिएको छ । आमनिर्वाचनको १४ महिना नबित्दै सबै दलहरू जनतासमक्ष विभिन्न अभियानमार्फत पुगिसकेका छन् भने केही दल पुग्ने क्रममा छन् । यसरी राजनीतिक दलहरू जनतामाभ्र पुग्नलाई सकारात्मक रूपमै लिनुपर्ने हुन्छ, तर जनता माभ्र पुगेको राजनीतिक दलले जनताको लागि के दियो त ? यो प्रश्न गहन छ ।

राजनीतिक दलको प्रमुख नीति भनेको नै जनताको माभ्र पुग्न हो । चुनाव होस्, आन्दोलन, संवाद वा यात्रा मार्फत होस्, । जनताको बीचमा लिएर जाने मुद्दा, एजेण्डा के हो ? जनताबाट अनुमोदन गराउने खोजेको के हो ? कुन मुद्दा र एजेण्डाको पक्षमा जनमत निर्माण गर्न खोजेको हो ? मुद्दामा, एजेण्डामा फरक छ कि छैन भन्ने भन्ने कुराको स्पष्ट खाका दलहरूमा हुनु पर्ने हो । तर देशमा रहेका प्रमुख कुनै भिजन नरहेको राजनीतिक विश्लेषकहरूको भनाई रहेको छ । अहिलेको आधुनिक र सुचना प्रविधिको विकासले विश्व राजनीति नै एउटा सानो धेरामा समेटिएको अवस्थामा नेपालका पुराना तथा अहिलेका प्रमुख भनिएका कांग्रेस र कम्युनिष्ट धारका दलहरूको रवैया २० औं शताब्दीतिर कै रहेकाले अहिले आफ्नो अस्तित्व जोगाउन आत्तिएर जनतामाभ्र पुग्न थालेका राजनीतिक विश्लेषकहरूको दावी रहेको छ ।

‘शताब्दी, विचारधारा, अर्थतन्त्र, टेक्नोलोजी, ग्लोबलाइजेनस र इन्टरनेसनल रिलेसनमा आज धेरै परिवर्तन आयो तर यी दलहरूले आफ्नो चिन्तन, ज्ञान र एजेण्डा चाहिँ पुरानै युगमा सेट गरेका रु अन्य देशमा यस्तो खालका विचारधारा धेरै कमजोर भइसकेको अवस्थामा पनि नेपालमा रहेका दलहरु यी नै दृष्टिकोण बोकेर अगाडि बढेको देखिन्छ । जुन अव धेरै टिक्दैनन् भन्ने ज्ञान भएर पुरानै धारमा बगेको देखिन्छ ।

‘नेपालमा रहेका यी कांग्रेस र कम्युनिष्ट दलहरूले विगत लामो समयदेखि देशको शासनसत्तामा पुगेर शासन गरे । सत्तामा पुग्दा सबैकुरा सही देख्ने र सत्ता बाहिर रहँदा त्यही व्यवस्था जनविरोधी देख्ने दलहरूको मार्गसिकताका कारण नै आमनागरिकहरु त्राजित भइसकेका छन् । देशमा कांग्रेस र कम्युनिष्ट नामधारी दलहरूको नेताहरु दोहान्याइ तेहन्याई सत्तामा पुग्ने र कसले कति पटक प्रधानमन्त्री, मन्त्री बन्न सफल रहे त्यसको गणना बढाउने कार्य कै कारण पनि आम नेपाली जनता नयाँ शक्तिको खोजमा रहेको अवस्थाकै कारण पनि गत निर्वाचनमा स्वतन्त्रहरुको लोकप्रियता बढको कारण पनि दलहरु अत्तालिएका हुन् । यही कारण पनि आउने समयमा यी पुराना दलहरु आफू समाप्त हुने भयकै कारण पनि जनता माभ्र जानु तिनको बाध्यात्मक स्थिति भएको आकलन गरिएको छ ।

निर्वाचनको १४ महिना नबित्दै सबै दलहरू जनतासमक्ष पुग्ने होडबाजीले जनतामा दलहरु प्रति बढ्दो जनआक्रोशले नयाँ र पुराना दलहरू एकअर्काकै दबावका रूपमा बुभ्छन् । ‘जनतामा बढ्दो आक्रोश र निराशाको परिणाम स्वरूप नयाँ स्वतन्त्र नेता र नयाँ दल जन्मिए । जसले पुरानो दलमाथि दबाव बढ्यो भने पुरानाबाट पनि नयाँले उही किसिमको दबाव महसुश गरेका अवस्था वर्तमानमा रहेको छ । त्यसकारण दलहरूलाई एकअर्काविरुद्ध टिक्न र अस्तित्व जोगाउनै गाह्रो पर्ने देखेर आत्तिएर जनतामाभ्र पुग्न थालेका राजनीतिक विश्लेषकहरूको कथन रहेको छ । यसले देशलाई अस्थिरता तर्फ धकेल्ने आकलन पनि गरिएको छ । किनकी वर्तमानमा देशमा रहेका पुराना दलहरूको स्पष्ट भिजन भएर पनि ति चुनावी र सत्तामा पुग्नका लागि मात्र भएको र नयाँ दलहरूको कुनै स्पष्ट धार अहिले सम्म देखिएको छैन भने स्वतन्त्रको रुपमा निर्वाचन जितेकाहरूको सत्तामा कुनै पनि भूमिका नहुने कारणले देशमा विद्यमान रहेको बेतिथि र विकृतिहरु कायमै रहने स्थिति देखिएको छ ।

बेटी.....

दायर गरेको थियो।

सहलेखापाल राजाराम मण्डल, भण्डार/जिन्सी शाखा प्रमुख बैठौराम स्वायं महतो, भण्डार शाखाका खरिदार जितमोहनकुमार दास र साइकल बेच्ने एम/एस

ओमसत्य साइ प्राली वीरगञ्जका सञ्चालक रेनु अग्रवालले सफाई पाएका छन्।

अख्तियारले यसमा दुई मुद्दा दायर गरेको थियो। बोलपत्र मूल्यांकन समितिका पदाधिकारी तथा सदस्यहरू विरूद्ध पनि मुद्दा दायर भएको छ। सर्माित अध्यक्ष तथा उपसचिव दिलिपकुमार प्रधान र अधिकृत आठौँ सुरेन्द्रकुमार कर्णविरूद्ध पनि मुद्दा दायर भएको छ। ‘बेटी पढाउ, बेटी बचाउ’ कार्यक्रम अन्तर्गत मधेश मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद कार्यालयले साइकल खरिद गरेको थियो।

तत्कालीन मुख्यमन्त्री लालबाबु राउतको सरकारले साइकल वितरणले शिक्षाप्रति आकर्षण बढ्ने तथा छोरी पढाउनेतर्फ अपसर हुने निष्कर्षका साथ कक्षा ८ मा पढ्ने प्रदेशभरका छात्रालाई साइकल दिने निर्णय गरेका थिए।

अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगले आर्व २०७६/७७ मा मधेश सरकारले १७ हजार साइकल खरिद गर्दा भ्रष्टाचार गरेको ठहर गरेको हो।

प्रथाजनित ..

परम्परागत संस्थाका प्रतिनिधिलाई अर्धपूर्ण सहभागिता गर्ने उल्लेख छ । सरकारी अभिलेखमा परम्परागत (प्रथाजनित) संस्थालाई सम्बोधन गरिएको यो पहिलो पटक हो । कार्ययोजनामा स्वतन्त्र, पूर्व, सुसूचित सहमति (एफपीक) र परामर्श सम्बन्धि व्यवस्थालाई प्रभावकारी कार्यन्वयन गर्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गरिएको छ ।

पूर्वाधारजन्य विकास कार्यक्रमले आदिवासी जनजातिहरु अत्याधिक प्रभावित भएको र थाकथलो खोसिएको गुनासो आइरहेकै पृष्ठभूमिमा यो कार्ययोजना आएको हो । नेपालमा जलविद्युत आयोजना, निक्ुन्ज तथा आरक्षणहरुबाट आदिवासी जनजाति पीडित भएका छन् ।

कार्ययोजनामा प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण, वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन र सामाजिक प्रभाव मूल्यांकन गरिदा आदिवासी जनजातिका अलावा, दलित, महिला, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको पनि अर्थपूर्ण सहभागिता गराउने उल्लेख छ ।

यसैगरी महिला विरूद्ध हुने सबै प्रकारका भेदभाव उन्मूलन गर्ने महासन्धि (सिड)को प्रावधान अनुसार सिड कर्मिटिले आदिवासी महिलाको अधिकारका सम्बन्धमा नेपाल सरकारलाई दिएको सुभाव कार्यन्वयन गर्ने कार्ययोजनामा उल्लेख छ ।

कार्यक्रमको उद्घाटन सत्रमा मानव अधिकार आयोगका अध्यक्ष तपबहादुरमगरले विकास निर्माण सञ्चालन पूर्व गरिने आइईई, इआएइए प्रभावकारी नभएको हुँदा समुदायको अधिकार सुरक्षित हुन नसकेको विचार व्यक्त गरेका थिए ।

मन्त्री भण्डारीले देशको

श्रम क्षेत्रलाई मानव अधिकारमैत्री बनाउन प्रयत्नशील रहेको जानकारी दिदै उनले सरकारका नीति तथा कानूनहरु अन्तर्राष्ट्रिय महासन्धी तथा संयुक्त राष्ट्रसंघ र मार्गदर्शन सिद्धान्त अनुसार घरेलु कानुन र नीति तथा निर्देशिका परिमार्जन गर्दै जाने बताए ।

कार्यक्रममा नेपालस्थित

संयुक्त राष्ट्रसंघीय विकास

कार्यक्रम (युएनडिपी)का आवासीय प्रतिनिधि यासाने लावेले सम्बोधन गर्दै सीमान्तश्रमिक नागरिकको मानव अधिकारको संरक्षण एक चुनौतपूर्ण भएको हुँदा नेपालले जारी गरेको कार्ययोजनाबाट मानवअधिकारको प्रत्याभूत हुने जानकारी दिए । यसै गरी नेपालस्थित जापानी दुतावासका प्रथम सचिव तोसियाकी इन्दोले पनि मन्तव्य राखेका थिए ।

कार्यक्रममा उद्योग, वाणिज्य

तथा आपुर्ती मन्त्रालयका सचिव

मुकुन्द प्रसाद निरौला, नेपाल

उद्योग वाणिज्य महासंघका उपाध्यक्ष

जोत्स्ना श्रेष्ठ, सिएनआइका ध्रुव

रिजाल लगायतले आ-आफ्नो

धारणा राखेको थियो । श्रम रोजगार

तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालयका

सचिव केवल प्रसाद भण्डारीको स्वागत मन्तव्यबाट सुरु भएको कार्यक्रममा विकास साभेदार र विभिन्न संघ संस्थाका प्रतिनिधिहरुको सहभागिता रहेको थियो ।

कार्यक्रम उद्घाटन सत्र पछिको प्यानल छलफलमा मन्त्री परिषदको कार्यालयका सहसचिव राजेन्द्र थापा, गोल्छा अर्गनाइजेशनका प्रतिनिधि गीता राना, संयुक्त ट्रेड युनियनका अध्यक्ष योगेन्द्र कुमार कुँवर , युएनडिपीका प्रतिनिधि टेक टमाटा, एफएनसीसीआइका सल्लाहकार हर्षराम पाण्डे, मानवअधिकार आयोगका सहसचिव नवराज सापकोटा र श्रम मन्त्रालयका सहसचिव विष्णुराज ढकाल सहभागी थिए ।

ज्ञानेन्द्र..

हाम्रा महासचिव माधवकुमार नेपाल उहाँ आफैँ छानबिन समितिमा बस्नुभएको थियो, यो ढुमामा सामेल नहोऊ भनेर हामीले फिर्ता गर्‍यौँ,’ ओलीले भने।

दरबार हत्याकाण्ड राजनीतिक दलहरूले नगरेको उनले बताए।

‘नेपालीहरूले विवेक गुमाउनु हुन्ना विचरा दीपेन्द्र! दीपेन्द्रले आफैँ मरेर मरिसकेपछि हान्यो?,’ ओलीले प्रश्न गरे, ‘एउटा राजा हुन लागेको मानिस त्यसरी मर्छ? अनि उसले अगाडि र पछाडीबाट गोली हान्छ? चार राइफल र एउटा पेस्तोल एकै जनाले बोकेर क्दुछ? यस्तो कुरा पनि पत्याएर हिँड्ने?’

२०५८ जेठ १९ मा तत्कालीन राजा वीरेन्द्रसहित राजपरिवारका १० जना सदस्यको हत्या भएको थियो।

दरबार हत्याकाण्ड एउटा भयानक षड्यन्त्र रहेको पनि ओलीले बताए।

‘राजाको जेठो छोरो राजा हुन्छ। तर जेठो त के कान्छो र छोरी नै मारिइसकेपछि, राजतन्त्र समाप्त भयो,’ उनले भने, ‘त्यतिवेलाको सरकारको कमजोरी हो- अलि समय राजतन्त्र भनेर जानेन्द्र शाहलाई सजाउने काम भयो।’

पूर्वराजा शाहले शनिवार वीरगञ्जमा भएको कार्यक्रममा ०५८ सालमा भएको दरबार हत्याकाण्डबारे बोलेका थिए।

‘२०५८ मा घटेको विनाशकारी घटना जुन हामी र हाम्रो परिवारलाई कहालीलाग्दो र सम्भन पनि मन नपराउने अवस्थालाई राजनीतिक जालभेल गरी धेरै नेपालीका मनमा भ्रमको बादल बनाई नकारात्मक भावना फैलाएको थियो,’ पूर्वराजा शाहले भनेका थिए।

आफूहरूलाई त्यसवेला घातक प्रहार भएको पूर्वराजा शाहले बताए।

‘सत्य सधैँ सत्य हुन्छ। असत्यको विजय कहिल्यै हुँदैन,’ उनले भने, ‘हाम्रामाभ्र प्रत्यक्षदर्शी हुँदाहुँदै अज्ञानता र छलले भ्रम पनि हामी बहकिरहेका छौँ। यो अन्यायपूर्ण मात्र होइन दुर्भाग्यपूर्ण पनि हो।’

पुख्र्यौली दरबारबाट बाहिरिँदा

आफूले नेपालमै बस्ने र मुलुकको बृहत्तर हित र शान्तिका लागि योगदान पुर्‍याउने बताएको उनले स्मरण गरो पूर्वराजा शाहले गरेको यस्तो अभिव्यक्तिलाई लिएर एमाले अध्यक्ष ओलीले आइतबार जानेन्द्र कुशका मात्र राजा रहेको प्रतिक्रिया दिएका हुन्।

तामाङ ..

लामा र नेपाल तामाङ घेदुङको तर्फबाट महासचिव जगतमान लामा दोडले हस्ताक्षर गरेको छ ।

हस्ताक्षर समारोहमा नेपाल तामाङ घेदुङका अध्यक्ष मोहन गोले, सह अध्यक्ष कुमारसिंह घिसिङ तथा इन्स्टिट्यूट फर सोसियो कल्चरल रिसर्च एण्ड एनालिसिसका सदस्य भलकमान तामाङ, सल्लाहकार कुमार यात्रु र कार्यक्रम सदस्य भीम बहादुर तामाङलगायतको उपस्थिति रहेको थियो ।

तामाङ भाषा बोल्न आवश्यक पर्ने आधारभूत शब्द र शव्दको वाक्य सहित तयार गरिने एप हालका लागि देवनागरी र अंग्रेजी लिपीमा तयार हुनेछ । कालान्तरमा तामयीग लगायत अन्य लिपीमा पनि विस्तार गरिने कार्यक्रम संयोजक लामाले जानकारी दिए । यो एप नेपाली र अंग्रेजीमा रूपान्तरण हुने गरी तयार हुनेछ । एपमा भाषा रूपान्तरणका साथमा सम्भिन्न सक्ने गरी खेल र चित्रहरु पनि राखिने छ । इन्टरनेटको पहुँच भएकाहरुले यो एप प्रयोग गरी भाषा सिक्न सक्ने र सिकाउन पनि सकिने आयोजकको दावी छ ।

तामाङ भाषा सिक्न खोज्ने भाषाप्रेमीलाई लक्षित गरि बनाईने यो एप्लिकेशन सफ्टवेयर हो । कम्प्युटर वा मोबाइलमा सजिलै डाउनलोड गर्न सक्ने यो एपको निर्माण कार्य हाल ६० प्रतिशत सफिएको संयोजक लामाले जानकारी गराएका छन् ।

सो एप निर्माणमा भाषाविद् अमृत योज्जन तामाङले शव्द संग्रह गरेको छ भने काठमाडौँ विश्वविद्यालयका सह प्राध्यापक डा. बालकृष्ण बलले मल्टिमिडिया र आइटीसम्बन्धी विज्ञता प्रयोग गरिररहेका छन् ।

समभ्रदारी आदानप्रदान कार्यक्रममा घेदुङका अध्यक्ष गोलेले एप निर्माणमा तामाङहरूको जातीय संस्था घेदुङले सबै किसिमको सहयोग गर्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गरे । इन्स्टिट्यूट फर सोसियो कल्चरल रिसर्च एण्ड एनालिसिसका संयोजक लामाले एप निर्माणको ऐतिहासिक काममा घेदुङले यसरी आफ्नो समूहको कामलाई अपनत्व तथा प्रवर्द्धनको लागि सहमति देखाएकोमा आभार व्यक्त गरे । महासचिव जगतमान दोडले पनि यो निकै सहािनिय काम भएको र यसको सफलताको लागि शुभकामना व्यक्त गरेको थियो ।

समभ्रदारी पत्रमा यसको आर्थिक भार संस्थाले व्यहोर्ने र प्रवर्द्धन घेदुङले गर्ने लगायतका आठ बुँदा रहेको छ ।

प्रहरी ..

गनुपर्ने आवश्यकता देखिएको बताए । त्यसलाई समसामयिक रूपमा परिमार्जन गर्ने निर्णय गरिएको उनले जानकारी दिए ।

उनले नेपाल प्रहरी ऐन र स्थानीय प्रशासन ऐन तर्जुमाको चरणमा रहेकाले यसलाई पनि अरू ऐनसँग तालमेल हुने गरी नयाँ कानुन निर्माण गर्ने निर्णय गरिएको बताए । यी निर्णयलाई माघ १७ गते प्रधानमन्त्रीको अध्यक्षतामा सञ्चालन हुने राष्ट्रिय समन्वय परिषद्को बैठकमा पठाउने निर्णय भएको उनले जानकारी दिए ।

मुलुकको शान्ति सुरक्षाको अवस्थालाई मजबुत बनाउन संघीय गृह मन्त्रालय र प्रदेशका सम्बन्धित मन्त्रालयहरूले थप सहकार्य गर्ने निर्णय गरिएको छ ।

“मुलुकको शान्ति सुरक्षाको अवस्थालाई थप मजबुत बनाउनका लागि संघीय गृह मन्त्रालय र प्रदेशका सम्बन्धित मन्त्रालयहरूले थप सहकार्य गर्ने भन्ने निर्णय भएको छ,” उनले भने, “गृह मन्त्रालय र प्रदेश सरकारहरूबीचको सहकार्यलाई थप मजबुत बनाउने, अन्तरसंवाद, छलफललगायतका कुराहरूमार्फत अथवा नियमित सम्पर्कमार्फत समन्वय र सहकार्यलाई थप मजबुत बनाउने गरी अर्को निर्णय भएको छ । प्रहरी समायोजनलाई यथाशीघ्र अगाडि बढाउने भन्ने अर्को निर्णय भएको छ ।”

वागमती प्रदेश सरकारका आन्तरिक मामिला तथा कानुनमन्त्री गंगानारायण श्रेष्ठले माघ १७ गते प्रधानमन्त्रीको अध्यक्षतामा बस्ने राष्ट्रिय समन्वय समितिको बैठकले प्रहरी समायोजनको कामलाई अगाडि बढाउने बताए ।

“आजको बैठकले माघको १७ गते राष्ट्रिय समन्वय समिति प्रधानमन्त्रीको अध्यक्षतामा बैठक बस्ने र त्यो बैठकबाट तुरुन्त प्रहरी समायोजनको कार्य अगाडि बढाउने निर्णय आज भएको छ,” उनले भने, “प्रहरी समायोजन गर्नका लागि नेपाल प्रहरी ऐन, २०१२ लाई प्रतिस्थापन गरी २०८० को नेपाल प्रहरी ऐनको लागि विधेयक मस्यौदा भइराखेको जानकारी पनि गराउनुभयो । साथै, प्रहरी कर्मचारी समायोजन ऐनलाई आवश्यकताअनुसार संशोधन गर्दै प्रहरी समायोजन तुरुन्तै अगाडि बढाउने आजको बैठकको सबैभन्दा महत्त्वपूर्ण निर्णय भएको छ ।”

उनले थपे, “राष्ट्रिय समन्वय समितिको बैठकपछि तुरुन्तै प्रहरी समायोजन समिति बल्नेछ । प्रहरी समायोजन समितिले प्रहरी समायोजन कार्य आरम्भ गर्नेछ ।”

प्रहरी समायोजनका निम्ति आफूहरूले पटक-पटक संघीय सरकारको ध्यानाकर्षण गराएको भन्दै उनले यो विषय छिट्टै टुंग्याउनुपर्ने बताए । न्युज एजेन्सी नेपाल

विद्यार्थी चढ्ने सवारी साधन सञ्चालन गर्दा ध्यान दिऔँ

- सवारी साधनमा सिटभन्दा बढी विद्यार्थी नराखौँ,
- तीब्र गतिमा सवारी साधन नचलाऔँ,
- तोकिएको समयमा तोकिएको स्थानमा सवारी साधन पुर्‍याऔँ,
- सवारी साधन चलाउनु अगाडि चेक जाँच गरौँ,
- तोकिएको स्थानमा मात्र विद्यार्थी चढाउने र ओराल्ने गरौँ,
- सवारी साधन पूर्ण रुपमा रोकिसके पछि मात्र विद्यार्थीहरूलाई चढाऔँ र ओरालौँ,
- विद्यार्थीहरु सिटमा बसिसके पछिमात्र सवारी साधन गुडाऔँ,
- विद्यार्थीहरूले शरिरका अंगहरु सवारी साधन बाहिर निकालेका छन् कि ? ध्यान दिऔँ,
- सवारी साधनमा सहचालक अनिवार्य राखौँ ।

नेपाल सरकार

विज्ञापन बोर्ड